

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ВЛАДА**

НАЦРТ

ЗАКОН О ШУМАМА

Сарајево, мај 2016. године

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1. (Предмет)

Овим законом уређује се очување и заштита шума и шумског земљишта, јачање њихових еколошких функција, планирање у шумарству и управљање шумама и шумским земљиштем, економске функције, социјалне функције, финансирање биолошке обнове и унапређивање шума на територији Федерације Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Федерација).

Члан 2. (Шуме и шумска земљишта)

- (1) Шуме и шумска земљишта су добро од општег интереса и темељни природни ресурс чије вриједности се манифестирају кроз еколошке, економске и социјалне функције.
- (2) Шуме и шумска земљишта уживају посебну бригу и заштиту Федерације, кантона и јединица локалне самоуправе и користе се под условима и на начин који су прописани овим Законом.

Члан 3. (Дефиниција шума и шумских земљишта)

- (1) Под шумом, у смислу овог Закона, подразумијева се земљиште обрасло шумским врстама дрвећа и грмља чија површина прелази 1000 м² и чија је ширина најмање 20 метара и ако њихове крошње покривају више од 30% земљишта.
- (2) Шумом се сматрају и шумски расадници, чистине за трасе далековода и другу јавну инфраструктуру у шуми која се користи по основу права за прелазак преко туђег земљишта, шумски путеви и друга шумска транспортна и противпожарна инфраструктура, дијелови земљишта који су предмет пошумљавања и површине намијењене рекреацији.
- (3) Шумско земљиште, поред земљишта обраслог шумом, обухвата и подручја са смањеним шумским покривачем чије крошње прекривају мање од 30% земљишта, а што обухвата крш, чистине, ливаде и пашњаке унутар шума.
- (4) Шумом се не сматрају гробља покривена дрвећем, расадници шумског дрвећа изван шума, изоловане групе шумског дрвећа на површини до 1000 м² као и шумско дрвеће и грмље у урбаним парковима и другим насељеним подручјима.
- (5) У случају сумње или спора да ли се неко земљиште обрасло шумским дрвећем сматра шумом, односно, да ли се неко земљиште сматра шумским земљиштем, одлуку доноси кантонални министар надлежан за послове шумарства (у даљњем тексту: кантонални министар) на основу мишљења стручне комисије кантоналног

министарства надлежног за послове шумарства (у даљњем тексту: кантонално министарство).

Члан 4. (Дефиниције појмова)

Појмови који се користе у овом закону имају сљедећа значења:

1. **Цертифицирање господарења шумским ресурсима** јесте процедура издавања кориснику шума писане потврде – сертификата да је господарење шумама које се проводи на одређеном шумском подручју усклађено са међународно признатим стандардима.
2. **Цијена дрвета на пању** је цијена која се добије када се остварени приход од продаје шумских дрвних сортимената на стоваришту умањи за остварене производне трошкове сјече, израде и извоза истих до стоваришта и подијели на њихову укупну нето дрвну масу независно од њихове структуре. Цијена дрвета на пању је саставни дио основног ценовника из тачке 17. овог члана.
3. **Доба уређивања** је година у којој се израђује шумскопривредна основа, тј. година за коју је приказано стање шума у шумскопривредној основи.
4. **Дознака** подразумијева одабирање, обиљежавање, премјеравање и евидентирање стабала за сјечу.
5. **Етат** је планирани обим сјеча у складу са принципима трајности, полифункционалности и економичности. Етат се одређује по главним врстама дрвећа, групама врста дрвећа, дебљинским класама, величином и квалитетом дефинираним по квалитетним класама стабала, а утврђује се унутар плана сјеча шумско-господарске основе.
6. **Функције шума су:**
 - а) еколошке: заштита диверзитета шумских екосистема, заштита станишта, заштита земљишта, заштита вода, климатска, укључујући улогу шума у везивању угљика из зрака;
 - б) економске: приход од производње дрвета и недрвних шумских производа;
 - ц) социјалне: наука, истраживање, образовање, одбрана, заштита насеља, објеката и инфраструктуре, туризам, рекреација, пејзажно-естетске функције, историјске функције, умјетност, духовно-спиритуалне функције и унапрјеђење квалитета живљења становништва.
7. **Гола сјеча** значи сјечу свих или практично свих стабала са одређене површине и може бити гола сјеча на малим површинама и гола сјеча на великим површинама. Гола сјеча на малим површинама, не обухвата површину цијеле састојине или одсјека, већ њене мање дијелове у циљу обнове састојине. Облик величина и распоред ових површина овисе од прописаног система господарења шумама. Гола сјеча на великим површинама обухвата површину цијеле састојине

или одсјека одједном, излажући тај дио земљишта еколошким условима голети чиме се стварају озбиљне потешкоће за станиште или сусједне састојине.

8. **Господарење шумом** обухвата узгајање, заштиту и кориштење шуме и шумског земљишта у складу са критеријима за одрживо господарење шумом и одредбама шумскопривредне основе;
9. **Господарска** јединица је дио шумскопривредног подручја која је, у правилу, прилагођена конфигурацији терена, организацијским потребама господарења шумама и комуникацијама. Господарске јединица дијели се на одјеле и одсјеке.
10. **Корисник шума** је шумско-привредно друштво у већинском државном власништву које на основу уговора закљученог у складу са одредбама овог Закона обавља послове господарења државним шумама и ставља дрво у промет.
11. **Кориштење шуме** обухвата сјечу и транспорт дрвета, сабирање недрвних шумских производа укључујући и продају шумских дрвних сортимената и недрвних шумских производа.
12. **Крчење шуме** у смислу овог Закона је сјеча свих стабала и уклањање пањева ради промјене намјене кориштења земљишта. Изградња објеката у шуми и на шумском земљишту потребних за господарење шумама не сматра се крчењем.
13. **Критерији за оцјену одрживости господарења шумом су:**
 - а) одржавање и одговарајуће побољшање шумских екосистема и њихов допринос глобалноме циклусу угљика,
 - б) одржавање здравља и виталности шумског екосистема,
 - ц) одржавање и потицање производних функција шуме,
 - д) одржавање, очување и одговарајуће побољшање биолошке разноликости у шумском екосистему,
 - е) одржавање и одговарајуће побољшање заштитних функција у управљању шумом (посебно тла и воде) и
 - ф) одржавање других социјално-економских функција и услова.
14. **Крш** је јединствен облик рељефа с посебним хидрогеолошким и геоморфолошким значајкама, у којем је подземно водно отицање знатно богатије од надземног, у којем се површинске разводнице знатно разликују од подземних и у којем се јављају посебни површински феномени (шкрапе, поникве, увале, поља и др.) и подземни облици (шпиље и јаме) у тектонски разломљеним карбонатним стијенама. Може бити покривен шумском вегетацијом или без ње (голи крш).
15. **Незаконито посјечено** значи посјечено у супротности са одредбама овог Закона;
16. **Одрживо господарења шумама** подразумијева управљање и употреба шума и шумских земљишта на такав начин и са таквом интензивношћу које ће очувати њихову биотску разноврсност, производност, способност обнављања, виталност те њихов потенцијал, да сада и у будућности обављају значајне еколошке, привредне и социјалне функције на локалном, националном и свјетском нивоу, а да се при том не угрози нормално функционисање других о шуми овисних екосистема. Темелји се на принципима

трајности, полифункционалности и економичности господарења шумама и шумским земљиштем.

17. **Основни цјеновник шумских дрвних сортимената** (у даљњем тексту: цјеновник) доноси кантонално министарство на крају текуће године, а најкасније до 30. новембра, за наредну годину. Цјеновник се доноси за сваког корисника шума појединачно на основу просјечне постигнуте цијене продајом шумских дрвних сортимената тржишним начином продаје. Цјеновник служи за утврђивање почетне цијене шумских дрвних сортимената за јавну понуду у наредној години и накнаде за обављање стручних послова у приватним шумама.
18. **Отворена ватра** је свака запаљена ватра изван затвореног објекта.
19. **Површинске воде** су све копнене воде, изузев подземних вода, прелазне и обалне морске воде, изузев морских вода које припадају територијалним водама.
20. **Права трећих** лица на шуме су права на кориштење шумских производа која постоје у складу са облигационим правом и уписана су у земљишној књизи.
21. **Принцип трајности господарења шумама** подразумева: континуитет продукције дрвне масе и других производа и општекорисних учинака шума и континуитет прихода у дрвету и другим производима и општекорисних учинака шума, односно континуитет свих функција и потенцијала шума.
22. **Пустошење шума** подразумева нарушавање стабилности шума, подбјељивање стабала, веће оштећивање стабала и њихових дијелова, веће уништавање и оштећивање подмлатка, као и свака друга радња којом се слаби приносна снага шуме и шумског земљишта, угрожава опстанак шуме и њихове функције.
23. **Санитарна сјеча** значи сјечу обољелих, инсектима нападнутих, оштећених пожаром, и вјетроломима или изваљених стабала.
24. **Стручна особа за обављање послова у шумарству** је привредно друштво регистровано у складу са одредбама Закона о регистрацији пословних субјеката у Федерацији Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 27/05, 68/05, 43/09 и 63/14) код надлежног суда за обављање дјелатности у шумарству у складу са Одлуком о класификацији дјелатности БиХ 2010 („Службени гласник БиХ“ број 47/10) или правна или физичка особа регистрована у складу са одредбама Закона о обрту и сродним дјелатностима („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 35/09 и 42/11) и која испуњава услове прописане одредбама правилника из члана 19. став (3) овог закона.
25. **Шумска инфраструктура** су шумски путеви, контролне рампе, сталне шумске влаке, сталне жичаре и друге шумске комуникације и објекти у шумама који су намијењени за господарење шумама.
26. **Шумски екосистем** је динамичан и међузависан комплекс заједница биљака, гљива, животиња и микроорганизама и њиховог неживог околиша који међусобно дјелују као функционална цјелина.
27. **Шумски пожар** је пожар који избија и шири се шумом и другим шумским земљиштем или који избија на другом земљишту и шири се на шуму и друго шумско земљиште. Дефиниција "шумског пожара" искључује прописано или надзирано спаљивање, обично усмјерено на смањивање или уклањање горива акумулираног на земљи.

28. **Шумски производи** су сви производи шума и шумског земљишта, укључујући, али не ограничавајући се на:
- а) шумско дрвеће и грмље;
 - б) биомасу укупне шумске вегетације;
 - ц) цвјетове, сјеме, коштуњичаво воће, бобичасте и друге плодове, кору дрвета, коријен, шишарке и плодове друге вегетације унутар шуме;
 - д) љековито, ароматско и јестиво биље и друге биљке и њихове дјелове;
 - е) гљиве;
 - ф) биљни сок и смола;
 - г) дивљач и остале животиње које живе у шуми;
 - х) рибе, пужева и ракове;
 - и) травнати или пашњачки прекривач;
 - ј) хумус, глина, тресет, земљу, пијесак, шљунак и камен са површине земље.
- Производи из ал. б) -ј) ове тачке представљају недрвне шумске производе.
29. **Шумски путеви** су путеви са пратећом инфраструктуром, који су намијењени за пријевоз шумских производа и сав саобраћај везан за господарење шумама. Влаке нису шумски путеви.
30. **Шумски репродукциони материјал је:**
- а) сјеме: шишарке, плодови и сјеме намијењено за производњу биљака;
 - б) дијелови биљака: гранчице и снопови резаних грана намијењени за производњу биљака;
 - ц) младе биљке: биљке узгојене из сјемена или дијелова биљке, укључујући и младе биљке из природног подмлатка.
31. **Шумско узгојним мјерама** се сматрају све мјере и активности које доприносе оснивању нових састојина у шуми и побољшању њихове стабилности, разноликости или квалитета. Шумско узгојне мјере укључују:
- а) **мјере за обнову шума**, односно за стварање нових састојина;
 - б) **његу шума у младим развојним фазама**, укључујући прореду млађих састојина;
 - ц) **специјалну његу** младих фаза у преборним шумама и другим разноликим шумама, издначким шумама, као и његу рубова шума;
 - д) **реконструкцију и конверзију издначких шума**, макија, шикара и шибљака.
32. **Технолошки камионски пут** је шумски пут који има елементе камионског пута (ширина и попречни уздужни нагиб), али се код изградње не раде канали, пропусти, риголи и горњи строј и користи се само када то дозвољавају временску услови.
33. **Управљање шумама и шумским земљиштима** подразумијева административно-управне послове који се састоје од креирања јединствене шумарске политике, дугорочног (стратешког) и средњорочног планирања, контроле и стручног надзора кориштења шума и шумског земљишта у циљу њиховог очувања и унапређења на принципима трајности, полифункционалности и економичности.

34. **Уређајни период** је временски период за који се доноси шумскопривредна основа.
35. **Власници приватних шума** су правна и физичка лица која су на законит начин стекла право власништва над шумом и шумским земљиштем што се доказује изводом из земљишних књига. На законит начин стечена права на кориштење цијеле или дијелова шуме или шумског земљишта, не сматрају се власништвом у смислу овог Закона.
36. **Законито посјечено** значи посјечено у складу са одредбама овог Закона;
37. **Заштита шума** је скуп мјера и активности које су дужни предузимати власници и корисници који господаре шумама ради заштите шума од пожара, других елементарних непогода, штетних организама, болести и штетних антропогених утицаја.

Члан 5.

(Граматичка терминологија и принципи равноправности сполова)

- (1) Граматичка терминологија кориштења мушког или женског рода подразумијева укључивање оба рода у овом закону и прописима донесеним на основу овог Закона.
- (2) Правилници, евиденције, регистри, обрасци, извјештаји и други акти настали темељем овог Закона одражавају ће принципе равноправности сполова, те уколико садрже статистичке податке, исти требају бити разврстани по сполу.

II. ПЛАНИРАЊЕ И ПРИВРЕЂИВАЊЕ У ШУМАРСТВУ

A. Планирање у шумарству

Члан 6.

(Шумарски програм Федерације)

- (1) Шумарски програм Федерације поштујући међународну и домаћу легислативу дефинише опћу политику шумарства, господарења шумама и шумским земљиштима, као и политику господарења са дивљачи на територији Федерације, оријентисану у правцу очувања и трајности господарења шумама укључујући одржавање и унапређивање диверзитета шумских екосистема и њихових општекорисних функција. Шумарски програм Федерације израђује се за све шуме без обзира на власништво.
- (2) Шумарски програм Федерације састоји се из два дијела:
 - а) Општи дио, који одређује главне циљеве, принципе и смјернице за трајно господарење шумама у Федерацији, на основу стварног стања шума, домаћих и међународних обавеза у вези са шумарством, уважавајући међународно договорене смјернице за трајно господарење шумама;

- б) Изведбени дио у коме се постављају и разрађују циљеви утврђени Општим дијелом и одређује начин њихове реализације у одређеном року, укључујући финансирање.
- (3) Општи дио Шумарског програма Федерације доноси Парламент Федерације Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Парламент Федерације БиХ).
- (4) Влада Федерације Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Влада Федерације БиХ) доноси изведбени дио Шумарског програма Федерације који представља основу за кориштење намјенских средстава Буџета Федерације Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Буџета Федерације БиХ) и буџета кантона у складу са одредбама овог Закона.
- (5) Општи дио Шумарског програма Федерације доноси се за период од 20 година са могућношћу његове ревизије у складу са динамиком реализације изведбеног дијела. Изведбени дио Шумарског програма Федерације се доноси за период од пет година.
- (6) Федерално министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства (у даљњем тексту: Федерално министарство) израђује нацрт Шумарског програма Федерације БиХ и исти доставља Влади Федерације БиХ. Влада Федерације БиХ усваја приједлог Општиег дијела Шумарског програма Федерације и доставља га Парламенту Федерације БиХ на усвајање. Влада Федерације Босне и Херцеговине доноси изведбени дио Шумарског програма Федерације након што Парламент Федерације БиХ усвоји Општи дио Шумарског програма Федерације.

Члан 7. **(Кантонални шумско-развојни план)**

- (1) Кантонални шумско-развојни план израђује се сваких десет година за све шуме и шумско земљиште, без обзира на власништво с циљем да се обезбиједи трајност господарења шумама на подручју кантона.
- (2) Поред смјерница из Шумарског програма Федерације кантонални шумско-развојни план уважава смјернице за господарење природним и културним наслеђем у шумама и на шумском земљишту, услове заштите вода и услове заштите од штетног дјеловања вода утврђене прописима о водама и планским документима управљања водама, као и потребе развоја локалне заједнице.
- (3) Кантонални шумско-развојни план садржи најмање сљедеће:
- а) карту са уцртаним границама шума и шумског земљишта, границама шумскопривредних подручја и господарских јединица, границе опћина и категорију носиоца права на шумама;
 - б) процјену функција шума и њихов утицај на околиш;
 - ц) класификацију шума по површинама, према њиховим функцијама и природним карактеристикама, а које се посебно односе на станиште;
 - д) процјену дрвне залихе и њеног квалитета, прираста, подмлађивања, биодиверзитета и здравственог стања;
 - е) смјернице за господарење шумама различитих газдинских класа и категорија шума;

- ф) отвореност шума са планом изградње нових шумских путева;
 - г) смјернице за пошумљавање шумског земљишта;
 - х) процјену угрожености шума од пожара, одређену по степену опасности и смјернице за заштиту шума од пожара;
 - и) смјернице за кориштење недрвних шумских производа;
 - ј) смјернице за ловство и господарење дивљачи;
 - к) програм биолошких и техничких инвестиција и рентабилност радова.
- (4) Код израде кантоналног шумско-развојног плана користе се подаци из шумско привредних основа и ловно привредних основа.
 - (5) Влада кантона доноси кантонални шумско-развојни план, а кантонално министарство је одговорно за његову припрему, израду и реализацију.
 - (6) Кантонално министарство је дужно приликом израде плана затражити од свих заинтересованих страна а посебно од заинтересираних јединица локалне самоуправе да дају своје приједлоге и мишљења.
 - (7) Кантонално министарство прије доношења кантоналног шумско-развојног плана прибавља сагласност Федералног министарства, о његовој усклађености са Шумарским програмом Федерације.
 - (8) Кантонална министарства дужна су трајно чувати кантонални шумско-развојни план.

Члан 8. (Инвентура шума)

Ради утврђивања и праћења стања, проводи се инвентура шума на великим површинама. Инвентура шума на великим површинама врши се континуирано у инвентурним циклусима сваких 20 година, а проводи је Федерално министарство у сарадњи са кантоналним министарствима.

Члан 9. (Шумско привредно подручје)

- (1) У циљу обезбјеђења рационалног и трајног господарења државним шумама и шумским земљиштима формира се шумско привредно подручје за које се израђује шумскопривредна основа
- (2) Шумско привредна подручја представљају у географском, прометном, еколошком и економском погледу једну заокружену цјелину у оквиру које се осигурава трајност господарења шумским екосистемима.
- (3) У административним границама једног кантона може се формирати једно или више шумско привредних подручја.
- (4) Шумско привредно подручје дијели се на господарске јединице.
- (5) Формирање шумско привредног подручја заснива се на стручном елаборату Федералног министарства. Стручни елаборат поред приједлога са образложењем и приказом биолошких, техничких и економских показатеља садржи нарочито:
 - а) прегледну карту подручја са уцртаним изохипсама, вањским границама шумско привредног подручја, границама унутрашње подјеле шума по господарским јединицама и одјељењима, уцртаном мрежом трајних шумских путева, извориштима и

- водотоцима, објектима који су од значаја за господарење шумама и опис граница шумско привредног подручја;
- б) попис катастарских парцела по катастарским опћинама и земљишнокњижним улошцима, са културама, класама и површинама које улазе у шумско привредно подручје;
 - ц) податке о дрвној залихи по господарским јединицама, категоријама шума и врстама дрвећа;
 - д) укупан годишњи запремински прираст по категоријама шума и врстама дрвећа;
 - е) просјечан годишњи етат по категоријама шума и врстама дрвећа;
 - ф) процјену прихода и расхода господарења шумама и шумским земљиштима у оквиру шумско привредног подручја;
 - г) податке о могућностима кориштења недрвних шумских производа, дивљачи, туризма, спорта и рекреације;
 - х) приказ података из тач. ц), д), е), ф) и г) по опћинама.
- (6) Одлуку о формирању шумско привредних подручја или ревизији њихових граница доноси Влада Федерације БиХ на приједлог Федералног министарства који се заснива на стручном елаборату из става (5) овог члана, мишљењу кантоналног министарства и сагласности владе кантона.

Члан 10. (Шумско привредна основа)

- (1) Шумама на простору једног шумско привредног подручја се господари по одредбама шумско привредне основе, годишњег плана реализације шумскопривредне основе и пројекта за извођење. Одредбе шумскопривредне основе су обавезне. Шумско привредна основа мора бити усклађена са смјерницама Шумарског програма Федерације и кантоналним шумско-развојним планом.
- (2) Шумско привредна основа, просторни план, план управљања водама водног подручја, ловно привредна основа, евиденције које се воде у Заводу за заштиту културно историјског и природног наслеђа и федерални програм управљања минералним ресурсима те планови кориштења појединих минералних сировина морају бити међусобно усклађени.
- (3) Изузев од одредаба става (1) овог члана, ако не постоје објективне могућности правовремене израде нове шумско привредне основе, шумама у државном и приватном власништву може се господарити најдуже једну годину на основу привременог годишњег плана господарења за који је поступак доношења исти као и за шумско привредне основе. Одредбе привременог годишњег плана господарења су обавезне. Година извршења привременог годишњег плана господарења сматра се годином извршења нове шумско привредне основе.
- (4) Укупан обим сјеча предвиђен шумско привредном основом за уређајни период, по врстама дрвећа, газдинским класама и господарским јединицама, није дозвољено прекорачити. Од укупно планиране количине сјече за уређајни период за високе шуме са

- природном обновом, у оквиру шумско привредног подручја годишње се реализује просјечна годишња количина.
- (5) Када се у протеклој години уређајног периода реализује мање радова и инвестиција од предвиђеног годишњег плана у оквиру шумско привредног подручја, потребно је у наредној години уређајног периода планирати и реализовати преостали дио неизвршених радова и инвестиција.
 - (6) Шумско привредна основа за шуме у државном власништву доноси се за шуме у границама једног шумско привредног подручја, а за приватне шуме доноси се јединствена шумско привредна основа за све шуме једне опћине.
 - (7) Електронски и остали документи израђени/припремљени током израде шумско привредних основа, достављају се уз исту, депонују и чувају у Федералном министарству, а право кориштења ових података има и кантонално министарство, јединица локалне самоуправе на чијој територији се налази шума, власници и корисници шума.
 - (8) Сви дигитални подаци достављају се у једном од прихватљивих ГИС формата који омогућава размјену или унос у различите софтверске платформе.
 - (9) Било каква комерцијална и друга употреба горе поменутих података/докумената није дозвољена без сагласности Федералног министарства.
 - (10) Шумско привредна основа израђује се за уређајни период од десет година.

Члан 11.

(Израда и доношење шумско привредне основе)

- (1) Израду шумскопривредне основе и надзор над израдом шумскопривредне основе може вршити привредно друштво регистровано за обављање дјелатности у шумарству које у сталном радном односу има најмање четири дипломирана инжињера шумарства/мастера шумарства који ће радити на изради основе, и то: а) за узгој и заштиту шума, б) уређивање и отварање шума, ц) искориштавање шума и д) економику у шумарству, са радним искуством на наведеним пословима од најмање пет година након стеченог звања о завршеној високој стручној спреми, да посједује потребну опрему и испуњава услове прописане у правилнику из члана 19. став (4) овог закона.
- (2) Федерални министар пољопривреде, водопривреде и шумарства (у даљњем тексту: Федерални министар) издаје сагласност на период од четири године за извођење послова израде и надзора над израдом шумскопривредне основе привредном друштву које испуњава услове из става (1) овог члана.
- (3) Корисник шума обезбјеђује средства и расписује јавни позив за израду шумскопривредне основе за државне шуме и одговоран је за њену правовремену израду. Корисник шума је дужан најмање 120 дана прије истека рока важности шумскопривредне основе, доставити два примјерка новоизрађене основе у електронској и писаној форми

Федералном министарству. Уз основу се доставља претходна сагласност кантоналног министарства, мишљења јединица локалне самоуправе и органа надлежног за воде, а које су исти дужни доставити најкасније у року од 30 дана од дана пријема захтјева за њихово издавање.

- (4) Шумско привредне основе за шуме у државном власништву доноси Федерални министар на основу приједлога стручне комисије, уз претходно прибављено мишљење кантоналног министарства уз које се достављају и мишљења јединице локалне самоуправе и органа надлежног за воде, а које су исти дужни доставити најкасније у року од 30 дана од дана пријема захтјева за њихово издавање.
- (5) Шумско привредне основе за шуме у приватном власништву доноси кантонални министар надлежан за послове шумарства (у даљњем тексту: кантонални министар) на основу приједлога стручне комисије, уз претходно прибављено мишљење јединице локалне самоуправе и органа надлежног за воде које су исти дужни доставити кантоналном министарству најкасније у року од 30 дана од дана пријема захтјева за њихово издавање.
- (6) Израда и надзор над израдом шумско привредне основе за приватне шуме финансира се из намјенских средстава буџета кантона.
- (7) Састав, рад и трошкове стручне комисије из ст. (4) и (5) овог члана одређује надлежни министар.
- (8) Корисници шума дужни су годишње издвајати накнаду у износу 0,2 % од укупног прихода оствареног продајом дрвета и недрвних шумских производа на намјенски рачун Буџета Федерације БиХ ради финансирања надзора над израдом шумскопривредних основа за државне шуме.
- (9) Накнада из става (8) овог члана уплаћује се најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину.
- (10) Контролу обрачуна и уплате накнаде из става (8) овог члана врши шумарска инспекција.
- (11) Шумскопривредна основа за шуме у државном власништву даје се кориснику шума на реализацију.

Члан 12.

(Садржај шумско привредне основе)

- (1) Шумско привредна основа за државне шуме обавезно садржи сљедећа поглавља:
 - а) Уводни дио, са разложима за доношење шумскопривредне основе, детаљним описом шумскопривредног подручја у правном, топографском, геолошко-педолошком, вегетацијском погледу, намјени кориштења, специфичним ограничењима у газдовању шумама а затим и основним информацијама о кориштеној методици рада при изради основе, литератури, ауторима и контролорима израде основе;

- б) Стање шума и шумских земљишта у доба уређивања, по класификационим јединицама намјене кориштења шума, по просторним и еколошко-производним класификационим јединицама шума укључујући и заштићена шумска подручја, објекте, ријетке врсте флоре и фауне. Приказује се у форми текста, табела и карата;
 - ц) Анализу и оцјену господарења у протеклом уређајном периоду, према извршењу планова газдовања из протекле шумскогосподарске основе, и утврђеног стања шума, употријебљених технологија рада и економичности;
 - д) Планови господарења шумама и шумским земљиштима за наредни уређајни период са:
 - циљевима газдовања шумама, опћим и посебним (техничким) по газдинским класама,
 - планом сјеча,
 - планом кориштења шума,
 - планом шумско узгојних радова,
 - планом заштите шума,
 - планом мјера за очување и унапређење диверзитета шумских екосистема, еколошких и социјалних функција шуме,
 - планом инвестиционих улагања и
 - е) Економско финансијску анализу, која садржи рекапитулацију и обрачун очекиваних прихода и расхода на основу планова из тачке д) овог става и оцјену реалности извођења планова газдовања шумама у финансијском погледу.
- (2) Ако постоје објективни разлози за одступање од одредаба шумско привредне основе, нарочито због природних непогода или битно промијењених господарских услова, потребно је извршити њену ревизију. Ревизију одобрава и потврђује Федерално министарство и један примјерак се доставља надлежном шумарском инспектору.
- (3) Федерални министар доноси правилник којим се прописује начин израде, контрола прикупљања и обраде података, садржај шумско привредне основе и поступак доношења и ревизије шумско привредних основа за државне и приватне шуме.

Члан 13.

(Годишњи планови реализације шумско привредне основе)

- (1) Шумско привредна основа се реализује годишњим плановима реализације који садрже просјечно једну десетину свих планираних радова по основи.
- (2) Саставни дио годишњег плана реализације шумско привредне основе су пројекти за извођење свих планираних радова.
- (3) Корисник шума дужан је кантоналном министарство доставити годишњи план реализације шумско привредне основе за наредну годину и доказ о уплати накнаде за кориштење државних шума за текућу годину најкасније до 01. децембра текуће године. Корисник

- шума дужан је кантоналном министарство доставити извјештај о извршењу плана за претходну годину најкасније до 31. јануара.
- (4) Кантонално министарство у року од 30 дана од дана пријема годишњег плана реализације шумско привредне основе одлучује о захтјеву за издавање сагласност на исти.
 - (5) Уколико корисник шума није уплатио накнаду за кориштење државних шума за текућу годину и уколико није реализирао неизвршене радове и инвестиције из претходне године предвиђене допуњеним годишњим планом из става (8) овог члана, сагласност на годишњи план реализације за наредну годину се неће издати, а корисник шума дужан је наставити обављање послове заштите шума.
 - (6) Радови предвиђени годишњим планом реализације шумско привредне основе не могу се започети без сагласности кантоналног министарства. У току године, а најкасније до 30. септембра, уколико за то постоје оправдани разлози, може се извршити измјена годишњег плана на начин како је то прописано ставом (3) овог члана.
 - (7) Усвојени годишњи план реализације шумско привредне основе корисник шума је дужан у року од 15 дана од дана усвајања доставити Федералном министарству, кантоналном министарству, федералној и кантоналној шумарској инспекцији и јединици локалне самоуправе на чијем подручју ће се изводити радови предвиђени годишњим планом.
 - (8) Уколико није извршен годишњи план за претходну годину, корисник шума дужан је допунити годишњи план за текућу годину који ће садржавати и неизвршене радове и инвестиције из претходне године и уз извјештај о реализацији годишњег плана за претходну годину доставити га кантоналном министарству ради добивања сагласности.
 - (9) Корисник шума дужан је неизвршене радове и инвестиције из претходне године предвиђене допуњеним годишњим планом из става 8. овог члана извршити најкасније до 01. октобра и ови редови се не могу преносити у план реализације шумскопривредне основе за наредну годину.

Члан 14. (Пројекат за извођење)

- (1) Пројекат за извођење израђује се за уређајну јединицу – одјел за државне шуме и катастарску парцелу/парцеле за приватне шуме у складу са годишњим планом реализације шумско привредне основе. Одредбе пројекта за извођење су обавезне.
- (2) Пројекат за извођење садржи планове свих потребних биотехничких мјера у оквиру појединих састојина унутар одјељења, а у складу са предвиђеним циљевима господарења
- (3) Радови предвиђени пројектом треба да се изврше у року од двије године од дана дознаке, односно највише два вегетациона периода од дана дознаке.
- (4) Пројекат за извођење могу израђивати дипломирани инжењери шумарства/мастери шумарства са положеним стручним испитом. Корисник шума, односно приватни власник шуме, писаном овласти одређује лице за израду пројекта.

- (5) Пројекат за извођење доноси корисник шума за државне шуме, а за приватне шуме кантонално министарство или стручна особа за обављање послова у шумарству.
- (6) Изузев од става (1) овог члана пројекат за извођење може се израђивати за више одјела у једном сливу ако сјеча и израда санитарних ужитака не прелази више од 100 м³ по једном одјелу.
- (7) За приватне шуме раде се пројекти за шумско-узгојне радове као и за сјечу ако је годишњи обим сјеча већи од 100 м³ по катастарској парцели.
- (8) Корисник шума одређује реализатора пројекта, дипломираног инжењера шумарства/бachelора шумарства са положеним стручним испитом, који је одговоран за стручно извођење радова по пројекту за извођење.
- (9) Пројекат за извођење има трајан карактер и чува се у архиви корисника шума и кантоналног министарства или стручне особе за обављање послова у шумарству.
- (10) Корисник шума и кантонално министарство и/или стручне особе за обављање послова у шумарству дужни су да воде регистар израђених и донесених пројеката за извођење и да све извршене радове по пројекту евидентирају у одговарајуће евиденције.
- (11) Федерални министар доноси правилник о начину израде и садржају пројекта за извођење.

В. Привређивање у шумарству

Члан 15. (Дознака стабала за сјечу)

- (1) Дознака стабала не може се обављати ако није у складу са шумскопривредном основом и годишњим планом господарења, осим нужне дознаке санитарне сјече и у случају из члана 61. овог закона.
- (2) Дознака стабала за сјечу врши се обиљежавањем стабала или обиљежавањем површина обраслих дрвећем. Обиљежавање површина за сјечу може се вршити само у изданачким шумама предвиђеним за директну конверзију у виши узгојни облик.
- (3) Дознаку стабала за сјечу у државним шумама може вршити дипломирани инжењер шумарства/мастер шумарства са положеним стручним испитом кога одреди корисник шума. Изузетно, дознаку стабала за санитарну сјечу може вршити бachelор шумарства са најмање пет година радног искуства у струци и шумарски техничар са најмање десет година радног искуства у струци којег одреди корисник шума.
- (4) Дознака и сјеча стабала не може се вршити у дијеловима шуме за које имовинско-правни односи нису ријешени, границе нису утврђене и на терену видно и на прописани начин обиљежене.
- (5) Дознака стабала за сјечу и обим шумско-узгојних радова у приватним шумама врши се на основу рјешења кантоналног министарства.

- (6) Дознака и сјеча стабала, односно површина за сјечу у приватним шумама, може се одобрити само власнику који поднесе доказе о праву власништва на некретнини.
- (7) Против рјешења из става (5) овог члана може се изјавити жалба Федералном министарству у року од 15 дана од дана пријема истог.
- (8) Дознаку стабала или обиљежавање површина за сјечу у приватним шумама може вршити дипломирани инжињер шумарства/мастер шумарства са положеним стручним испитом којег рјешењем одреди кантонално министарство или стручна особа за обављање послова у шумарству. Изузетно, дознаку стабала за санитарну сјечу може вршити бачелор шумарства са најмање пет година радног искуства у струци и шумарски техничар са најмање десет година радног искуства у струци којег рјешењем одреди кантонално министарство или стручна особа за обављање послова у шумарству.
- (9) Федерални министар доноси правилник којим се прописује начин дознаке стабала за сјечу и обиљежавања површина за сјечу.

Члан 16. (Сјеча шума)

- (1) Стабла у шуми могу се сјећи тек послије извршене дознаке, доношења пројекта за извођење и обавјештавања кантоналног министарства и јединице локалне самоуправе на чијем подручју се врши сјеча у државним шумама, као и кантоналне шумарске инспекције. Обавјештење о сјечи доставља се наведеним органима најмање 15 дана прије почетка сјече.
- (2) Штета која настане приликом сјече на шумском земљишту и недозначеним стаблима мора бити санирана одмах након завршетка извлачења шумских дрвних сортимената, а најкасније до подношења захтјева за технички пријем радова.
- (3) Уколико постоји оправдан разлог за сумњу да је планирана или започета сјеча, или друге радње у супротности са шумско привредном основом, годишњим планом реализације шумско привредне основе, овим Законом или прописима који су донесени на основу овог Закона, надлежни шумарски инспектор ће забранити извођење радова док се не отклоне утврђене неправилности.

Члан 17. (Биолошка репродукција шума)

- (1) Корисник државних шума и власник приватне шуме дужни су извршавати послове биолошке репродукције шума у минималном обиму који је предвиђен шумско привредном основом.
- (2) Биолошка репродукција шума у смислу овог Закона подразумијева:
 - а) припрему земљишта за природно подмлађивање,
 - б) пошумљавање и сјетва сјеменом шумског земљишта,
 - ц) попуњавање, његу и чишћење шумских култура,
 - д) производњу шумског сјемена и шумског садног материјала,
 - е) прорјеђивање састојина,

- ф) санацију пожаришта,
 - г) превођење деградираних састојина у виши узгојни облик,
 - х) дознаку стабала за сјечу,
 - и) реконструкцију и конверзију изданачких шума, макија, шикара и шибљака,
 - ј) заштиту шума,
 - к) пројектовање, изградњу, реконструкцију и одржавање шумске инфраструктуре.
- (3) Планирани обим биолошке репродукције шума у шумско привредним основама мора бити усклађен са Изведбеним дијелом Шумарског програма Федерације и кантоналним шумско-развојним планом.

Члан 18. (Технички пријем радова)

- (1) За изведене радове по пројекту за извођење врши се технички пријем радова, а најкасније у року од 60 дана од дана окончања радова.
- (2) Изузев од одредби става (1) овог члана, технички пријем радова пошумљавања врши се послјије двије године од завршетка њиховог извођења.
- (3) Комисију за технички пријем радова формира кантонално министарство по пријему захтјева корисника шума односно власника приватних шума. Захтјев за технички пријем радова подноси се најкасније у року од пет дана од дана завршетка радова.
- (4) Комисија за технички пријем радова састоји се од најмање два члана коју обавезно чине два дипломирана инжињера шумарства/мастера шумарства, и то: представник кантоналног министарства и представник корисника шума који је израдио пројекат. Реализатор пројекта не може бити члан комисије.
- (5) Ако се приликом техничког пријема утврди да радови нису извршени у складу са пројектом за извођење, корисник шума, односно власник приватних шума, је дужан утврђене недостатке отклонити и радове извршити у року који одреди комисија. Након истека рока комисија врши поновни преглед.
- (6) О извршеном техничком пријему изведених радова, комисија сачињава записник у којем се обавезно констатује успјех, обим и квалитет извршених радова по пројекту за извођење.
- (7) Примјерак записника комисије доставља се у року од осам дана од дана завршетка прегледа и надлежном шумарском инспектору.
- (8) Сви извршени радови и налаз комисије евидентирају се у прописане књиге евиденције из члана 27. став (10) овог закона.
- (9) Федерални министар доноси правилник о садржају записника о техничком пријему радова, процјени успјеха пошумљавања и отклањању недостатака.

Члан 19. (Обављање дјелатности у шумарству)

- (1) Стручна особа за обављање послова у шумарству дужна је обезбиједити мјере заштите на раду у складу Закон о заштити на

раду („Службени лист СР БиХ“, број 22/90) и Закона о заштити од ожара и ватрогаству („Службене новине Федерације БиХ“, број 64/09) и обавезна је провести адекватну обуку запослених за извођење одговарајућих послова.

- (2) За обављање послова у шумарству потребно је прибавити сагласност кантоналног министарства.
- (3) Послови у шумарству могу се обављати након прибављене сагласности кантоналног министарства и извршеног уписа у Регистар извођача радова за обављање послова у шумарству за подручје Федерације Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Регистар извођача радова) који води Федерално министарство. Регистар извођача радова води се у електронској форми и објављује се на интернетској страници Федералног министарства.
- (4) Федерални министар доноси правилник којим се прописују услови за обављање послова у шумарству и садржају и начину вођења Регистра извођача радова.

Члан 20. (Стручни шумарски испит)

- (1) За обављање стручних послова у шумарству полаже се стручни шумарски испит пред комисијом коју именује федерални министар.
- (2) Стручни шумарски испит могу полагати дипломирани инжењери шумарства са ВИИ 1. степеном ВСС, мастери шумарства и бachelори шумарства који су стекли ова звања по Болоњском процесу образовања, са најмање двије године радног искуства у струци након стјецања стручног звања.
- (3) Полагања стручног шумарског испита ослобођени су дипломирани инжењери шумарства, мастери шумарства и бachelори шумарства са више од десет година радног искуства у струци након стицања стручног звања као и магистри и доктори шумарских наука.
- (4) Федерални министар доноси правилник о условима и начину полагања стручног шумарског испита и критеријима за именовање чланова комисије.

Члан 21. (Забрана голих сјеча и других облика пустошења шума)

- (1) Забрањене су голе сјече и пустошење шума.
- (2) Голе сјече могу бити извршене у посебним случајевима у припреми шумско-узгојних захвата с циљем унапређења шумских састојина у тој мјери која је планирана у одобреним шумскогосподарским основама.
- (3) Гола сјеча шума се може примијенити и ако је неопходна због санитарне сјече или провођења превентивних заштитних мјера.

Члан 22. (Пошумљавање сјечина и паљика)

- (1) Све површине настале голом сјечом и опожарених површина морају бити пошумљене у року од двије године након сјече или шумског пожара, природном обновом или путем пошумљавања.
- (2) Ако се не очекује природна обнова у року од двије године, која би била у складу са шумско узгојним циљем, пошумљавање се врши садњом или сјетвом сјемена дрвећа које одговарају станишту. У сврху пошумљавања користи се само материјал за репродукцију потврђеног поријекла.
- (3) Површине предвиђене за пошумљавање и природну обнову морају бити обиљежене на терену и уцртане на карти одговарајуће размјере.
- (4) Пошумљавање површина насталих голом сјечом врши корисник шума из властитих средстава, пошумљавања опожарених површина суфинансира се из намјенских средстава Буџета Федерације 40% и намјенских средстава буџета кантона 60%.

Члан 23. (Шумски материјал за репродукцију)

Осигуравање квалитетног шумског материјала за репродукцију врши се у складу са Законом о сјемени и садном материјалу шумских и хортикултурних врста дрвећа и грмља („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 71/05 и 8/10) (у даљњем тексту: Закон о сјемени и садном материјалу) и Законом о признавању и заштити сорти пољопривредног и шумског биља („Службене новине Федерације БиХ“, број 31/00).

Ц. Заштита против биотичких и небиотичких агенса

Члан 24. (Опште превентивне мјере)

- (1) Опште дугорочне превентивне мјере против биотичких и небиотичких агенса, који би могли угрозити стабилност шума и њихове функције, заснивају се на господарењу шумама, које уважава природне процесе, као и на одржавању и одговарајућем унапређењу диверзитета шумских екосистема.
- (2) Принципи и мјере којима се обезбјеђује трајност господарења шумама и одржавање и унапређење диверзитета шумских екосистема одређују се у Шумарском програму Федерације, а детаљније се разрађују у шумско привредним основама.
- (3) Станишта од посебног значаја посматрана са гледишта диверзитета шумских екосистема која су одређена у шумско привредним основама морају бити очувана.

Члан 25.

(Санитарне сјече, шумски ред и друге превентивне мјере)

- (1) Корисник шума и власници приватних шума проводе или обезбјеђују провођење санитарне сјече прије него што би се шуме могле угрозити прекомјерним размножавањем инсеката, ширењем узрочника биљних болести или других штетних организама. У приватним шумама кантонално министарство обезбјеђује санитарне сјече уколико власници шума не могу сами провести санитарну сјечу.
- (2) Мртва и заражена непосјечена појединачна стабла не морају бити посјечена у контексту санитарне сјече ако се могу сматрати обогаћењем шумског биодиверзитета и не представљају озбиљну пријетњу састојинама. Корисник шума и власници приватних шума који су одговорни да обезбиједe санитарну сјечу и надлежни шумарски инспектор ће тражити мишљење од кантоналног министарства уколико није јасан степен опасности.
- (3) Корисник шума и власник приватних шума обезбјеђују извођење следећих мјера заштите шума:
 - а) постављање, осматрање и одржавање феромонских клопки и постављање ловних стабала за поткорњаке;
 - б) санацију шумских подручја након елементарних непогода и пренамножења штеточина;
 - ц) гуљење коре или третирање пањева и других дијелова дрвета четинара и бријеста које представља посебан ризик за размножавање паразита, ширења узрочника биљних болести и штеточина кроз употребу кемијских средстава за третирање у складу са овим законом;
 - д) успостављање и одржавање шумског реда.
- (4) Под шумским редом из става 3. тачка д) овог члана сматра се предузимање мјера за спрјечавање појаве пожара, штетних инсеката и биљних болести, штетног дјеловања вјетра, снијега и других непогода, оштећивање стабала и подмлатка и загађивања вода приликом сјече и извоза дрвета.
- (5) Кантонално министарство:
 - а) прикупља све податке значајне за заштиту шума које достављају одговорна лица из става (3) овог члана;
 - б) обезбјеђује информације о појави биљних болести и штеточина и
 - ц) савјетује о питањима која се тичу интегралне заштите шума.

- (6) Кантонални министар наређује додатне мјере за заштиту шуме ако стручна комисија кантоналног министарства установи да је биолошка равнотежа поремећена до таквог степена да није могућа њена обнова са мјерама прописаним у овом члану или ако постоји опасност од другог великог оштећења.
- (7) Рад у шумама мора бити изведен у одговарајућој сезони, на начин који смањује појаву штета по шумски екосистем.
- (8) Федерални министар доноси правилник којим се прописује обим мјера за успостављање и одржавање шумског реда и начин њиховог провођења.

Члан 26.
(Обнова шума након непогоде)

- (1) У случају непогоде у шуми узроковане било којим биотичким или небиотичким утицајима, укључујући и шумске пожаре, корисници шума у сарадњи са кантоналним министарством, припремају план за обнову оштећених и уништених шума и шумског земљишта. План садржи опис непогоде, степен и површину оштећене шуме, мјере које се требају провести и трошкове санације и обнове.
- (2) Трошкови реализације плана из става (1) овог члана суфинансирају се из намјенских средстава из чл. 71. и 72. овог Закона.

Д. Промет дрвета и недрвних шумских производа

Члан 27.
(Промет дрвета и недрвних шумских производа)

- (1) Дрво, дијелове стабала и гране посјечене у шуми и изван шуме (на пољопривредном земљишту, међама, појединачна стабла и сл.), није дозвољено помјерати од пања док се не обилежи шумским чекићем (жигосе), класира, премјери и евидентира. Забрањено је исте стављати у промет док се не изда отпремни исказ.
- (2) Жигосање, класирање, премјеравање, евидентирање и издавање отпремног исказа за дрво које потиче из државне шуме врши корисник шума, а за дрво из приватних шума и изван шуме (на пољопривредном земљишту, међама, појединачна стабла и сл.) кантонално министарство или стручна особа за обављање послова у шумарству.
- (3) Недрвне шумске производе из члана 39. овог Закона није дозвољено стављати у промет без одобрења корисника шума или власника приватне шуме.
- (4) Под прометом дрвета и недрвних шумских производа, у смислу овог Закона, подразумјева се превоз прометницама, куповина, продаја, поклон, складиштење као и примање дрвета у прерађивачке капацитете у којима се врши прерада дрвета.
- (5) Лицу које се затекне у извршењу радњи супротно одредбама овог члана или које изврши сјечу шуме на узурпираном државном и земљишту на коме имовинско правни односи нису ријешени и лице

које изврши сјечу без претходне дозволе и прије жигосања, и снабдијевања дрвета са отпремним исказом и које стави у промет недрвне шумске производе у супротности са одредбама овог члана, казнит ће се новчаном казном и изрећи ће му се заштитна мјера одузимања дрвета, односно недрвних шумских производа, као и средстава којим је извршена незаконита радња, а лицу које дозволи вршење радњи супротно одредбама овог члана изрећи ће се новчана казна.

- (6) Привремено одузимање дрвета и недрвних шумских производа (заплена) који су стављени у промет у супротности са одредбама овог члана врше чувари шума, припадници полиције и надлежни шумарски инспектори, док привремено одузимање средстава којима је извршена незаконита радња врше припадници полиције у складу са важећим прописима који се односе на кривичну, односно прекршајну одговорност. Привремено одузети шумски производи похрањују се на мјесту које одреди корисник шума. У случају да постоји могућност да се у току похрањивања шумским производима умањи вриједност, заплијењену робу лицитацијом ће продати корисник шума. Остварена финансијска средства се депонују на посебан рачун корисника шума и са истим се не може располагати до окончања судског поступка.
- (7) Лица из става (6) овог члана имају право легитимисати сва лица која се крећу на подручју шуме коју чувају, односно над којом врше надзор или контролу.
- (8) У периоду вегетације, од 1. априла до 1. новембра, дрво четинара и бријеста не може се са кором стављати у промет и ускладиштавати.
- (9) Изузетно од става 8. овог члана дрво четинара и бријеста може се са кором стављати у промет ако период од сјече до отпреме траје краће од циклуса развоја инсекта, а најдуже 21 дан.
- (10) Федерални министар, по претходно прибављеном мишљењу федералног министра трговине, доноси правилник којим се прописује начин жигосања, обројчавања, премјеравања, садржај и начин издавања отпремног исказа за дрво, које потиче из државних и приватних шума са територије Федерације, као и начин вођења евиденција, обилјежавања и издавања документације за дрвне сортименте у унутрашњем промету, трговини између трећих лица као и промету дрвних сортимената из увоза.
- (11) Правна и физичка лица која нанесу штету шумама и шумском земљишту по било којем основу дужни су кориснику шуме, односно власнику шуме и шумског земљишта у приватном власништву накнадити штету према одштетном цјеновнику из става (12) овог члана.
- (12) Федерални министар доноси одштетни цјеновник за накнаду штете на шуми и шумском земљишту.

III ШУМЕ И ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ С ПОСЕБНИМ РЕЖИМОМ ГОСПОДАРЕЊА

A. Заштитне шуме и шуме с посебном намјеном

Члан 28. (Опћи принципи)

- (1) Да би се обезбиједила њихова заштита или посебан режим господарења, одређене шуме могу бити проглашене заштитним шумама или шумама с посебном намјеном. Њима ће се господарити на начин који ће обезбиједити намјену због које су проглашене.
- (2) Процјена функција заштитних шума и шума с посебном намјеном утврђује се стручним шумарским елаборатом са подацима о стању шума и принципима господарења шумама у циљу очувања шума и остваривања намјене проглашења подручја, а користи се за проглашење из става (1) овог члана.
- (3) Шуме које представљају дио подручја заштићеног прописом донесеним у складу са другим законом Федерације, који такођер прописује посебан режим господарења за шуме, сматрају се шумама с посебном намјеном и за исте ће се примјењивати одредбе овог Закона.
- (4) Начин господарења и обнове шума унутар заштићеног подручја прописује се програмом за господарење шумама који се доноси на основу акта о њиховом проглашењу и саставни је дио плана управљања заштићеним подручјем. Управитељ заштићеног подручја доноси програм господарења шумама посебне намјене унутар заштићених подручја који израђује правна особа регистрована за израду шумскопривредних основа, а проводи га корисник шума на чијем се подручју та шума налази.
- (5) Трошкове господарења шумама с посебним режимом господарења унутар заштићеног подручја сноси правно лице на чији је захтјев проглашење извршено односно правно лице којем је заштићено подручје додијељено на управљање.
- (6) Кантонално министарство врши контролу провођења програма господарења шумама посебне намјене на подручјима заштићеним по основу прописа о водама и заштити природе.
- (7) Пропис којим се шуме проглашавају заштитним шумама или шумама с посебном намјеном одређује режим господарења таквим шумама и правно лице које је одговорно за обезбјеђење средстава за покриће трошкова везаних за посебни режим господарења.
- (8) Власник приватне шуме и корисник шуме имају право на накнаду за њено ограничено кориштење или повећане трошкове господарења. Накнаду сноси лице на чији је захтјев проглашење извршено односно правно лице којем је заштићено подручје додјељено на управљање. Висина накнаде се утврђује споразумно у износу за који су умањени приходи из те шуме, односно повећани трошкови њезиног господарења, а ако се споразум не постигне накнада се утврђује путем надлежног суда.

- (9) Заштитне шуме и шуме с посебном намјеном морају се уцртати на карту и на терену обиљежити видљивим знаковима који се одреде у пропису о проглашењу шуме. Шуме ће бити предмет надзора кантоналног министарства и надлежног шумарског инспектора без обзира на тијело које је извршило проглашење. Обиљежавање граница шума врши правна особа која управља заштићеним подручјем о свом трошку.
- (10) Федерално министарство на основу података које му достављају кантонална министарства, води евиденцију заштитних шума и шума са посебном намјеном.
- (11) Федерални министар, по претходно прибављеном мишљењу федералног министра околиша и туризма, доноси правилник којим се прописује начин израде, садржај и поступак одобрења и ревизије програма господарења заштитним шумама и шумама посебне намјене.

Члан 29. (Заштитне шуме)

- (1) Заштитне шуме су:
 - а) шуме које првенствено служе за заштиту земљишта на стрмим теренима и земљишта подложних ерозијама, бујицама, клизиштима или оштрим климатским условима који угрожавају постојање самих шума;
 - б) шуме чији је главни задатак заштита насеља, привредних и других објеката као што су саобраћајнице, енергетски објекти, објекти телекомуникационе инфраструктуре, заштита изворишта и корита водотока, обале водених акумулација као и шуме које су подигнуте као заштитни појасеви, односно које служе против природних непогода, катастрофа или стихијских ефеката људског дјеловања.
- (2) Влада кантона на приједлог кантоналног министарства или јединице локалне самоуправе, доноси одлуку о проглашењу заштитне шуме из става (1) овог члана. Када приједлог подноси кантонално министарство потребно је претходно прибавити и мишљење јединице локалне самоуправе. Када приједлог подноси јединица локалне самоуправе потребно је претходно прибавити и мишљење кантоналног министарства.
- (3) Влада Федерације БиХ, на приједлог Федералног министарства, уколико се ради о заштити објеката од значаја за Федерацију БиХ, доноси одлуку о проглашењу заштитне шуме из става (1) овог члана.
- (4) Примјерак акта о проглашењу заштитне шуме обавезно се доставља Федералном министарству, кантоналном министарству, надлежној институцији за заштиту културно историјског и природног наслеђа и јединици локалне самоуправе.

Члан 30.
(Шуме с посебном намјеном)

- (1) За шуме са посебном намјеном сматрају се:
 - а) шуме унутар заштићених подручја или природних вриједности заштићене на основу Закона о заштити природе („Службене новине Федерације БиХ“, број 66/13);
 - б) шуме од посебног значаја за одбрану и потребе Оружаних снага Босне и Херцеговине и полицијских структура;
 - с) шуме или њени дијелови регистровани као сјеменске састојине и сјеменски објекти;
 - д) шуме од значаја за снабдијевање водом и очување њеног квалитета заштићене на основу прописа о водама;
 - е) научно-наставне огледне плохе.
- (2) Шуме из става (1) тачка ц) овог члана проглашава Федерално министарство у складу са одредбама Закона о сјемени и садном материјалу, а шуме из става (1) тач. д) и е) овог члана проглашава влада кантона на приједлог кантоналног министарства.
- (3) Прије доношења аката о проглашењу из става (1) тачке б) потребно је прибавити мишљење корисника шума и јединице локалне самоуправе. Прије доношења аката о проглашењу из става (1) тч. а) и д), потребно је прибавити мишљење корисника шума и јединице локалне самоуправе.
- (4) Примјерак акта о проглашењу из става (1) обавезно се доставља Федералном министарству, кантоналном министарству, надлежној институцији за заштиту културно-хисторијског и природног наслеђења и јединици локалне самоуправе.

Члан 31.
(Захтјев за издавање мишљења)

- (1) Захтјев за издавање мишљења из члан 29. ст. (2) и (3) и члан 30. став (3) овог Закона, односно проглашење шума са посебним режимом господарења, који подноси заинтересована институција или правно лице обавезно садржи сљедеће:
 - а) циљ и разлоге због којих се предлаже проглашење шума са посебним режимом господарења;
 - б) опћину, назив катастарске опћине, број земљишнокњижног улошка и број катастарске парцеле, као и назив шумског господарске јединице, број одјела и ознаку одсјека;
 - ц) дигитализирану карту размјере 1:10.000 (за мања подручја размјера 1: 5.000), са уцртаним парцелама за коју се тражи проглашење заштитне шуме односно шуме са посебном намјеном;
 - д) стручни шумарски елаборат са подацима о стању шума и принципима господарења шумама у циљу очувања шума и остваривања намјене проглашења подручја заштите;
 - е) процјену околишног утицаја за шуме из члана 30. став (1) тачка б) овог Закона;

- ф) предложена ограничења у господарењу шумама;
 - г) предложене накнаде уколико оне дођу у обзир;
 - х) мишљење јединице локалне самоуправе и
 - и) одговарајуће административне мјере укључујући јавне обавијести и расправе.
- (2) Особе из члан 29. ст. (2) и (3) и члан 30. став (3) овог Закона дужни су доставити мишљење у року од 30 дана од дана пријема захтјева за издавање мишљења, а уколико у наведеном року не доставе мишљење о проглашењу заштитне шуме и шуме са посебном намјеном одлучиће се и без њиховог мишљења.

В. Шуме на кршу и пошумљавање

Члан 32. (Шуме на кршу)

- (1) Шуме и шумска земљишта на Кршу, због својих специфичности, класифицирају се као подручја са посебним режимом господарења.
- (2) Границе Крша утврдити ће се посебним законом о Кршу који доноси Парламент Федерације Босне и Херцеговине.
- (3) Шуме и шумска земљишта на Кршу класифицирају се као подручја велике опасности од шумских пожара.

Члан 33. (Господарење шумама и шумским земљиштем на Кршу)

- (1) Господарење шумама на Кршу врши се у складу са шумарским програмом, шумско-развојним планом, шумскопривредном основом, годишњим планом реализације шумског господарске основе или на основу привремених годишњих планова господарења.
- (2) Господарење шумама на Кршу се суфинансира из намјенских средстава Буџета Федерације и буџета кантона.
- (3) Укупан износ средстава из става (2) овог члана се утврђује у шумскопривредној основи, а не може бити мањи од износа који се добије када се од износа који је потребан да би шумскопривредна основа била економски проводива одбије износ који се планира остварити продајом шумских дрвних и недрвних производа.
- (4) Средства из става (2) овог члана се суфинансирају из намјенских средстава Буџета Федерације БиХ у износу од 40 % и буџета кантона у износу од 60 % и уплаћују се на посебан рачун корисника шума. Средства се уплаћују темељем годишњег плана реализације шумскопривредне основе, који, између осталог, садржи план прихода и расхода и пројекте, у року од 60 дана од дана давања сагласности на годишњи план реализације шумскопривредне основе.
- (5) Изузетно од члана 13. став (4) овог Закона, сугласност на годишњи план реализације шумскопривредне основе за шуме из чланка (32)

овог Закона даје Федерално министарство на приједлог кантоналног министарства.

Члан 34. (Процјена околишног утицаја)

Процјена околишног утицаја је обавезна за подизање монокултура на површини већој од пет хектара, а за превођење шумског земљишта другој намјени из члана 61. овог Закона врши се процјена утјецаја на околиш у складу са прописима о заштити околиша.

IV ОЧУВАЊЕ И ЗАШТИТА ШУМА И ЊИХОВИХ ФУНКЦИЈА

A. Заштита шума и шумског земљишта од штета

Члан 35. (Заштита шума од пожара)

- (1) У шумама и на шумском земљишту као и на другом земљишту на удаљености до 150 м од шуме није дозвољено ложење отворене ватре.
- (2) Изградња и рад фабрика и других објеката који раде са отвореним пламеном је забрањена на удаљености мањој од 300 метара од границе шуме.
- (3) Изузев од става (1) овог члана, ватра у шумама и на шумском земљишту може се ложити само на мјестима одређеним и обилеженим од стране корисника шума уз придржавање прописаних услова и мјера безбједности.
- (4) У шумама и на шумским земљиштима намјењеним за излетишта, у дане празника и друге нерадне дане, корисник шума је дужан обезбиједити дежурну чуварску службу.
- (5) Корисник шума класификује шуме и шумско земљиште по степену опасности од шумских пожара. Подручја у којима опасност од шумског пожара представља озбиљну пријетњу еколошкој равнотежи или безбједности људи и ствари, класификују се као подручја велике опасности. Подручја гдје опасност од пожара није стална или циклична али представља значајну пријетњу шумским екосистемима класификују се као подручја средње опасности.
- (6) Корисници шума у сарадњи са кантоналним министарством и надлежним органом цивилне заштите, израђују планове за заштиту шума од пожара. Корисници шума и власници приватних шума обавезни су проводити ове планове и редовно извјештавати кантонално министарство о извршавању мјера за заштиту од пожара.
- (7) Корисници шума и власници приватних шума дужни су да редовно обавјештавају кантонално министарство и опћински орган надлежан за послове цивилне заштите о свим пожарима у шумама и на шумском земљишту.
- (8) Ради побољшања надзора над шумским пожарима и њиховим узроцима, учинцима и превенцији Федерално министарство води јединствен информациони систем и регистар о шумским пожарима за

териториј Федерације на основу података које јој достављају кантонална министарства.

- (9) Федерално министарство објављује карте територија према степену опасности од шумских пожара.
- (10) Федерални министар правилником прописује садржај планова за заштиту од пожара, начин прикупљања података, вођење регистра шумских пожара, услове кориштења података и изглед обрасца на којем се извјештава о шумским пожарима.

Члан 36.

(Хемијска средства и одлагање отпада)

- (1) Употреба хемијских средстава није дозвољена у шуми и на шумском земљишту.
- (2) Изузев од става (1) овог члана, хемијска средства чија употреба је дозвољена од стране надлежног органа, под условом да не угрожавају биолошку равнотежу, могу бити кориштена у шумским расадницима и у шумама за заштиту биљака од дивљачи и од корова, за смањење прекомјерне популације инсеката чији број не може бити смањен ни на који други начин, те за гашење шумских пожара.
- (3) Кантонално министарство уз претходну сагласност надлежног министарства околиша издаје дозволу за изнимну употребу хемијских средстава из става (2) овог члана у којој се прописује начин њихове употребе. Временски рок за издавање дозволе за смањење прекомјерне популације инсеката је пет дана од прибављања претходне сагласности.
- (4) Није дозвољено одлагати отпад, смеће или загађујуће твари у шуми или на шумском земљишту.
- (5) Корисник државних шума обавезан је уклонити отпад и смеће из државних шума, а власник приватне шуме обавезан је уклонити отпад и смеће из шуме у његовом власништву. Корисник шума има право на накнаду за настале трошкове уклањања отпада и смећа од физичког или правног лица који су отпад, смеће или загађујуће твари депоновали у државној шуми.

Члан 37.

(Пашарење)

- (1) Паша, жирење, брст, кресање грана и лисника (у даљем тексту: пашарење) унутар шумскопривредног подручја није дозвољена.
- (2) Изузев од става (1) овог члана корисници шума и власници приватних шума могу према договореној накнади дозволити пашарење на површинама које су одређене у шумско привредној основи. Пашарење се може дозволити само под условом да је стока под надзором чувара стоке.
- (3) Приступ стоке на пашу и појила кроз шуме дозвољен је само путем којег одреди корисник шума и власник приватне шуме.

- (4) Пашарење у шумама неће се дозволити ако би се тиме угрозио биодиверзитет, односно флора, фауна и гљиве заштићене према прописима о заштити природе.
- (5) Федерални министар доноси правилник којим се прописују услови под којим се врши пашарење.

Члан 38.
(Праћење здравственог стања шума)

- (1) Кантонално министарство и корисници шума прате здравствено стања шума и обим штета у шумама.
- (2) Кантонално министарство обједињава све податке о здравственом стању шума и обиму штета у шумама на нивоу кантона те о томе извјештавају Федерално министарство, јединице локалне самоуправе и јавност.
- (3) Федерални министар доноси правилник којим се одређује начин праћења здравственог стања шума и начин извјештавања.

В. Недрвни шумски производи

Члан 39.
(Кориштење недрвних шумских производа)

- (1) Корисник шума и власник приватних шума могу узгајати и искориштавати недрвне шумске производе из члана 4. тачка 28. алинеје б), ц), д), е), ф), г) и ј) или одобрити другим правним и физичким лицима њихово искориштавање.
- (2) У шуми и на шумском земљишту забрањено је искориштавање хумуса, глине, тресета, земље, пијеска, шљунка и камена са површине земље као и скидање коре са дрвећа и бушење стабала, уклањање из шуме грана и других остатака дрвета од сјече као и осталих органских материја које су неопходне за побољшање плодности тла и очувања биодиверзитета.
- (3) Изузев од става (2) овог члана корисник шума и власник приватних шума могу за своје потребе искориштавати шумске производе из става (2) овог члана уколико је то предвиђено шумско привредном основом.
- (4) Корисник шума може за властите потребе користити минералне сировине на локалитетима предвиђеним шумско привредном основом и годишњим плановима реализације шумско привредне основе у сврху изградње и одржавања шумских путева.
- (5) Ако корисник шума планира користити минералне сировине у комерцијалне сврхе дужан је поступити у складу са одредбама Закона о рударству („Службене новине Федерације БиХ“, број 26/10) и одредбама члана 62. овог Закона.
- (6) Корисник шума дужан је до 28. фебруара текуће године за претходну годину кантоналном министарству доставити податке о врсти и количини недрвних шумских производа који су прикупљени на подручју којим господари, а кантонално министарство је дужно до 15. марта ове податке доставити Федералном министарству.

- (7) Кориштење недрвних шумских производа неће се дозволити ако би се тиме угрозио диверзитет шумских екосистема, односно флора, фауна и гљиве заштићене према прописима о заштити природе.
- (8) Федерални министар доноси правилник којим се прописују услови за узгој, искориштавање, сакупљање и промет недрвних шумских производа.

Члан 40. (Дивљач у шуми)

- (1) Врсте дивљачи и њихово бројно стање у шумама морају обезбиједити биолошку равнотежу и не смију угрозити друге чланове екосистема или спријечити остваривање циљева господарења шумама. Уношењем појединих врста дивљачи у шуме и на шумска земљишта мора се обезбиједити њихов опстанак и не смију се угрозити други организми на станишту.
- (2) Корисник ловишта дужан је причињене штете и оштећења која је проузроковала дивљач у шуми надокнадити кориснику шума и власнику приватних шума у складу са одредбама Закона о ловству („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 4/06, 8/10 и 81/14).

Ц. Заштита угрожених врста

Члан 41. (Угрожене врсте)

- (1) Није дозвољена сјеча, искорјењивање или било какво оштећивање слједећих врста дрвећа и грмља: Панчићеве оморике (*Picea omorika* (Pančić) Purk.), тисе (*Taxus baccata* L.), мечје лијеске (*Corylus colurna* L.), планинског јавора (*Acer heldreichii* Orph.), планинског бора (*Pinus mugo* Turra), зелене јохе (*Alnus viridis* (Chaix) Lam. & DC.), мунике (*Pinus heldreichii* Christ.), зановијети (*Petteria ramentacea* (Sieber) Presl), божиковина (*Ilex aquifolium* L.), ловоролисни ликовац (*Daphne laureola* L.), мека веприна (*Ruscus hippoglossum* L.), маљави планиски слеч (*Rhododendron hirsutum* L.), жута кошћела (*Celtis tournefortii* Lamk.), Вебијев бадем (*Prunus webii* (Spach.) Vierh.), хрватска сибиреја (*Sibiraea altaiensis* var. *croatica* (Degen) Beck.), Туриншка мукиња (*Sorbus x thuringiaca* (Nyman) Schonach), обични негњил (*Laburnum anagyroides* Medik.), Благрајев ликовац (*Daphne blagayana* Freyer), широколисна мукиња (*Sorbus latifolia* Pers.), Шнајдеров храст (*Quercus schnedieri* Vierh.), македонски храст (*Quercus trojana* Webb.) сремза (*Prunus padus* L.) и питоми кестен (*Castanea sativa*) као и других врста из Црвене листе угрожених дивљих врста и подврста биљака, животиња и гљива („Службене новине Федерације БиХ“, број 7/14).
- (2) Изузетно, уколико су потребне узгојне и санитарне сјече дрвећа и грмља из става (1) овог члана, захтјев за одобравање сјече подноси се кантоналном министарству, које након увиђаја на терену издаје

рјешење и доставља га подносиоцу захтјева и надлежној шумарској инспекцији. Сјеча се може одобрити само ако су стабла угрожених врста из става (1) овог члана суха или толико оштећена да им предстоји непосредно сушење или представљају легло заразе од биљних болести и штеточина, као и ради провођења мјера његе, обнове и заштите генофонда ових врста у засадима и природним шумама и другим случајевима у складу са прописом о заштити угрожених врста.

- (3) Против рјешења из става (2) овог члана може се изјавити жалба Федералном министарству у року од 15 дана од дана пријема рјешења.

Д. Саобраћај у шумама

Члан 42.

(Изградња и одржавање шумске инфраструктуре)

- (1) Шумска инфраструктура служи првенствено за потребе господарења шумама и саставни је дио шуме.
- (2) Планирање, изградња и одржавање шумске инфраструктуре обавља се уз поштивање техничких, господарских и еколошких услова, шумског тла, вегетације, дивљачи и уз њихову максималну заштиту.
- (3) При планирању и изградњи шумске инфраструктуре потребно се прилагодити природном околишу те уважавати потребе локалне заједнице, као и протупожарне, туристичке и рекреативне потребе.
- (4) Шумска инфраструктура мора бити изграђена, одржавана и кориштена на начин да искључује:
- а) угрожавање извора воде;
 - б) појаву ерозивних процеса;
 - ц) спрјечавање тока површинских и подземних вода;
 - д) нарушавање равнотеже нестабилног тла и повећање ризика од клизишта;
 - е) утицај на подручја која су важна за опстанак дивљих животиња и биолошку разноликост;
 - ф) утицај на природно и културно наслеђе;
 - г) угрожавање осталих функција или вишенамјенску употребу шуме.
- (5) Шумски камионски пут се може градити након што се изради главни пројекат за његову изградњу и прибави одобрење за грађење од надлежног органа. За шумске технолошке камионске путеве није потребно прибавити одобрење за грађење.
- (6) Корисник шума, у складу са одредбама овог Закона и шумско привредне основе, гради, одржава и надгледа шумску транспортну инфраструктуру и промет на истој.
- (7) Корисник шума доставља податке неопходне за успостављање и вођење катастра шумске инфраструктуре кантоналном министарству, Федералном министарству и јединици локалне самоуправе.

Члан 43.
(Саобраћај у шумама)

- (1) Није дозвољено кретање моторних возила у шумама и на шумским путевима осим у сврху господарења шумама и надзора, спашавања, полицијских истрага, војних маневара, мјера за заштиту од природних катастрофа, те приступа власника, корисника шума и појединаца земљишту за које су одговорни, као и локалног становништва.
- (2) Власник приватне шуме и корисник шума и шумског земљишта могу дозволити кретање шумским путем трећем лицу по договору који може укључивати одређену накнаду. За организовање бицикличких и мото трка шумским путем потребно је прибавити дозволу корисника/власника приватне шуме .
- (3) Бицикли се могу користити на шумским путевима ширим од два метра и видно обиљеженим бицикличким стазама.
- (4) Штета на шумским путевима учињена од стране других корисника мора бити надокнађена власнику приватних шума и кориснику шума.

Члан 44.
(Приступ шумама)

- (1) Сва лица имају право кретати се кроз шуму или шумским земљиштем у циљу рекреације, ако није другачије одређено овим или неким другим федералним законом. Сва лица која овако користе шуму или шумско земљиште то раде на властиту одговорност. Корисник односно власник шуме нису обавезни предузети посебне мјере предострожности према посјетиоцима шума нити ће се сматрати одговорним за било какве штете или повреде које претрпе таква лица.
- (2) Без одобрења корисника или власника приватне шуме забрањено је:
 - а) постављати логор у шуми;
 - б) смјештати пчелињаке;
 - ц) сакупљати недрвне шумске производе у количини која прелази 1 кг;
 - д) улазити у физички и знаковима означена шумска подручја и затворене шумске цесте;
 - е) улазити у подручја, шумске цесте или излетишта гдје се врши сјеча;
 - ф) улазити у подручја природне обнове, пошумљена подручја и шумске расаднике и улазити у предјеле и инфраструктуру која је намијењена за лов.
- (3) Постављање ограда унутар шуме је дозвољено само у мјери која је неопходна за одговарајуће радове господарења шумама, заштите и узгоја дивљачи, спречавања штете од дивљачи и ни у ком случају неће озбиљно реметити приступ шумама и шумском земљишту.

V. УПРАВЉАЊЕ ШУМАМА, КАТАСТАР ШУМА И ЕКОНОМСКЕ ФУНКЦИЈЕ ШУМА

A. Управљање шумама

Члан 45.
(Државне и приватне шуме)

- (1) Шуме и шумско земљиште су у државном власништву (у даљњем тексту: државне шуме) и у власништву физичких и правних лица (у даљњем тексту: приватне шуме).
- (2) На територији Федерације државну шуму и шумско земљиште по питању власништва заступа Федерално министарство у складу са одредбама овог закона.

Члан 46.
(Управљање државним шумама)

Државним шумама и шумским земљиштима управљају Федерално министарство, кантонално министарство и јединица локалне самоуправе у складу са одредбама овог Закона.

Члан 47.
(Стицање власништва)

Особа или њен правни сљедник која је до дана ступања на снагу овог закона имала у земљишним књигама укњижено право управљања, кориштења или располагања над шумом и шумским земљиштем у друштвеном или државном власништву или је посједовала наведена права али она нису била укњижена, не може та права претворити у право власништва над шумом и шумским земљиштем.

Члан 48.
(Провођење права и обавеза кантона)

- (1) Кантонално министарство проводи права и обавезе из области шумарства на подручју кантона у складу са одредбама овог Закона и прописа донесених на основу овог Закона.
- (2) Кантонално министарство доставља извјештај Федералном министарству и јединицама локалне самоуправе о стању шума и шумског земљишта на подручју кантона најкасније до 01.03. текуће године за претходну годину.

Члан 49.
(Забрана заузимања)

- (1) Забрањено је свако неовлаштено заузимање државних шума и шумског земљишта.

- (2) Неовлаштено заузету државну шуму и шумско земљиште бесправни корисник дужан је напустити одмах по пријему налога шумарског инспектора или корисника шума.

Члан 50.
(Промет шума)

- (1) Забрањен је промет државних шума и шумских земљишта. Сваки промет државних шума извршен супротно одредбама овог Закона је незаконит и такав уговор је ништаван.
- (2) Изузев од одредаба става (1) овог члана промет државних шума може се вршити само у сврху арондације и комасације, као и путем замјене земљишта. Рјешење о замјени шуме и шумског земљишта доноси Федерално министарство, уз претходно прибављену сагласност кантоналног министарства. На основу правоснажног рјешења о замјени земљишта закључује се уговор о замјени земљишта који у име Федерације БиХ потписује федерални министар.
- (3) Државне шуме и шумско земљиште не могу бити предметом приватизације и давати се под концесију.
- (4) Федерација има право првенства куповине приватних шума које су проглашене заштитним шумама или шумама с посебном намјеном.
- (5) Федерација има право првенства куповине сувласничког дијела шуме и шумског земљишта од власника приватне шуме ако је парцела у сувласништву са државом.
- (6) Стране правне и физичке особе не могу стицати право власништва на шумама и шумским земљиштем, осим ако међународним уговором није другачије одређено.
- (7) Федерални министар ће донијети правилник о условима и поступку за замјену шума и шумског земљишта у државном власништву за шуму и шумско земљиште у приватном власништву.

Члан 51.
(Утврђивање граница државних шума)

- (1) Границе државних шума морају на терену бити обиљежене видним и трајним знаковима.
- (2) Границе државних шума, које нису утврђене, морају се утврдити у складу са материјалним прописом којим се уређује област премјера и катастра некретнина.
- (3) Утврђене границе из става (2) овог члана морају се уцртати на катастарским плановима и провести кроз катастарски операт опћинског органа надлежног за геодетске послове.
- (4) Послове обиљежавања граница државних шума, чувања и одржавања граничних знакова врши корисник шума.
- (5) Федерални министар доноси правилник о начину обиљежавања граница државних шума, као и врсти и постављању граничних знакова.

Члан 52.

(Управљање приватним шумама)

- (1) Приватне шуме, у смислу овог Закона, су све шуме и шумско земљиште за које физичко или правно лице документима из земљишне књиге докаже право власништва.
- (2) Приватним шумама управљају и господаре њихови власници у складу са овим законом, подзаконским прописима и одредбама шумско привредне основе.
- (3) Чување приватних шума у надлежности је њихових власника.
- (4) Власник приватне шуме уговором, уз накнаду, преноси обављање стручних послова у шумарству, кантоналном министарству или стручној особи за обављање послова у шумарству.
- (5) Накнада из става (4) овог члана износи највише 10% од цијене на пању посјечених шумских дрвних сортимената по цјеновнику шумских производа кантоналног министарства из члана 4. тачка 17. овог Закона. Висину накнаде утврђује кантонално министарство.
- (6) Под стручним пословима из става (4) овог члана подразумјевају се дознака, жигосање шумским чекићем, премјеравање, евидентирање, издавање отпремног исказа, планирање шумско-узгојних радова, стручни надзор, стручни савјетодавни послови и заштита шума.
- (7) Накнада из става (4) овог члана се уплаћује као намјенски приход кантона или стручне особе за обављање послова у шумарству са којом је склопљен уговор..
- (8) Кантонално министарство и стручна особа за обављање послова у шумарству дужни су водити евиденције о извршеним радовима и проведеним мјерама предвиђеним кантоналним шумско-развојним планом, шумско привредном основом и пројектом за извођење. Подаци предвиђени евиденцијама морају се евидентирати за протеклу годину најкасније до 01. фебруара текуће године. Стручна особа за обављање послова у шумарству дужна је кантоналном министарству доставити евиденције до 28. фебруара текуће године за претходну годину.
- (9) За приватне шуме пројекат за извођење израђује се у складу са одредбама члана 14. овог Закона и доноси га кантонално министарство или стручна особа за обављање послова у шумарству на које су пренесени стручни послови.
- (10) Федерални министар доноси правилник којим се прописује начин и облик вођења регистра евиденција за приватне шуме из става (8) овог члана.

В. Економске функције шуме

Члан 53.

(Господарење државним шумама)

- (1) Државним шумама и шумским земљиштем на подручју кантона господари један корисник шума. За корисника шума може бити одређено шумскопривредно друштво организовано као јавно предузеће у већинском државном власништву..

- (2) Изузев од става (1) овог члана, у Посавском кантону, због мале површине државних шума, послове и обавезе господарења шумама из става (7) овог члана обавља кантонално министарство.
- (3) Одлуку о оснивању шумскопривредног друштва доноси скупштина кантона на основу стручног елабората о оправданости његовог формирања и уз претходно прибављено мишљење јединице локалне самоуправе и сагласности Владе Федерације БиХ. Стручни елаборат о оправданости формирања шумскопривредног друштва нарочито треба да садржи податке о подручју на којем ће господарити, одрживом господарењу шумама, приходима и расходима и потребном броју запосленика за његову функционирање. Стручни елаборат може израдити научно-истраживачка установа из области шумарства.
- (4) Изузев од става (1) овог члана, јединица локалне самоуправе може покренути иницијативу кантоналном министарству за оснивање новог шумско привредног друштва. Захтјев са стручним елаборатом о оправданости формирања шумскопривредног друштва Влади Федерације БиХ ради давања сагласности, путем Федералног министарства, подноси кантонално министарство, а коначну одлуку о формирању новог шумскопривредног друштва доноси скупштина кантона. Уколико на подручју кантона већ послује шумскопривредно друштво којем се треба смањити површина шума којим господари иницијатива треба да садржи и елаборат са подацима о подручју на којем ће господарити, одрживом господарењу шумама, приходима и расходима и потребном броју запосленика за функционирање тог постојећег друштва.
- (5) Минимална територија којом може господарити шумскопривредно друштво је шумскопривредно подручје. У склопу шумскопривредног друштва могу се формирати организационе јединице за подручје једне или више опћина у складу са актима друштва.
- (6) На приједлог владе кантона, Влада Федерације уговором преноси послове господарења државним шумама шумскопривредном друштву на период од пет година. Шумскопривредно друштво не може господарити државним шумама без закљученог уговора о преносу послова господарења и уколико не испуњава и друге услове прописане одредбама овог закона.
- (7) Обавезе корисника шума су:
 - а) реализација шумско привредне основе путем годишњих планова реализације, извршење привремених годишњих планова господарења уколико није донесена шумско привредна основа и израда и реализација пројеката за извођење;
 - б) пројектовање, изградња, реконструкција и одржавање шумске инфраструктуре;
 - ц) класирање шумских дрвних сортимената у складу са стандардима;
 - д) промет шумских дрвних сортимената и недрвних шумских производа у складу са одредбама овог закона;
 - е) извршавања програма и планова биолошке репродукције шума прописаних шумско привредном основом;
 - ф) провођења мјера заштите шума у складу са овим законом;

- г) производње и промета шумског сјемена, шумског и хортикултурног садног материјала;
 - х) реализације планова развоја шумарства, мјера рационализације у шумарству и сертификарање господарења шумским ресурсима;
 - и) развој туризма (еколошки и спортски туризам) и лова (ловни туризам);
 - ј) реализације активности предвиђених изведбеним дијелом шумарског програма Федерације и
 - к) остали послови, задаци и одговорности утврђени уговором из става 6. овог члана.
- (8) Влада Федерације БиХ доноси уредбу о начину продаје шумских дрвних сортимената поријеклом из државних шума на територији Федерације Босне и Херцеговине са критеријима за бодовање купаца.
- (9) Корисник шума обавезан је шумске дрвне сортименте продавати по тржишним цијенама и на транспарентан начин, а у складу са прописом који доноси Влада Федерације БиХ којим се регулира начин продаје шумских дрвних сортимената из става (8) овог члана.
- (10) Један од критерија за бодовање купаца из става (8) овог члана је степен довршености производа од дрвета.
- (11) Корисник шума не може преносити на друга лица своје обавезе која проистичу из става (7) овог члана.
- (12) Корисник шума дужан је достављати све тражене податке који се односе на шуме и шумско земљиште којим господари Федералном и кантоналном министарству.
- (13) За директора корисника шума може се именовати особа која има завршен шумарски факултет (инжињер шумарства/мастер шумарства) и најмање пет година радног искуства у струци након завршеног високог образовања, а за руководиоца ниже организационе јединице особа која има завршен шумарски факултет (инжињер шумарства/мастер шумарства) и најмање три године радног искуства у струци након завршеног високог образовања.

Члан 54. **(Реализација уговорних обавеза)**

- (1) Поред Федералног министарства и кантонално министарство прати реализацију уговорених обавеза из члана 53. став (6) овог Закона и о томе извјештава Федерално министарство.
- (2) Уколико корисник шума не плати накнаду из члана 11. став (8) овог закона до 31. марта текуће године за претходну годину платиће казну у износу од 1,50 % од укупног прихода оствареног продајом дрвета и недрвних шумских производа за претходну годину.
- (3) Уколико корисник шума не плати накнаду из члана 55. став (1) овог закона до 01. децембра за текућу годину платиће казну у висини двоструког износа накнаде за кориштење државних шума за ту годину.
- (4) Корисници шума дужни су водити евиденцију о извршеним радовима и проведеним мјерама предвиђеним изведбеним дијелом Шумарског програма Федерације, кантоналним шумско-развојним планом,

шумско привредном основом, привременим годишњим планом господарења уколико није донешена шумско привредна основа, годишњим планом реализације шумско привредне основе и пројектом за извођење. Подаци предвиђени евиденцијама морају се евидентирати за протеклу годину и доставити кантоналном министарству и Федералном министарству најкасније до 28. фебруара текуће године за претходну годину.

- (5) Федерални министар доноси правилник о начину и облику вођења регистра евиденција за државне шуме из става (4) овог члана.
- (6) Обавеза уплате накнаде из става (2) овог члана одређује се рјешењем о почињеном прекршају из члана 83. став (1) тачка 3. овог Закона, а обавеза уплате накнаде из става (3) овог члана одређује се рјешењем о почињеном прекршају из члана 83. став (1) тачка 19. овог Закона.

Члан 55. **(Накнада за кориштење шума)**

- (1) Накнада за кориштење државних шума утврђује се на основу реализиране количине сјече шумских дрвних сортимената и прихода од продаје недрвних шумских производа у складу са чланом 69. овог Закона.
- (2) Цијена дрвета на пању и износ накнаде за кориштење државних шума приказује се на свакој факутури/рачуну.
- (3) Корисник шума дужан је вршити уплату накнаде за кориштење државних шума на начин прописан одредбама члана 69. овог Закона и о томе, у року од пет дана од дана уплате, обавијестити Федерално министарство, кантонално министарство и јединицу локалне самоуправе.
- (4) Контролу обрачуна и уплате накнаде из става (1) овог члана врши шумарска инспекција.
- (5) Федерални министар доноси упутство о начину утврђивања цијене дрвета на пању.

Ц. Катастар шума

Члан 56.
(Евиденција стања шума)

- (1) Корисник шума и стручна особа за обављање послова у шумарству, уколико је обављање стручних послова за приватне шуме пренесено уговором на њега, дужни су израдити и кантоналном министарству доставити евиденцију стања државних и приватних шума најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину са евидентираним свим промјенама у току године.
- (2) По један примјерак израђене евиденције стања шума за подручје кантона, кантонално министарство доставља Федералном министарству најкасније до 30. априла текуће године за претходну годину.
- (3) Федерални министар доноси правилник којим се прописује начин вођења евиденција стања шума за државне и приватне шуме.

Члан 57.
(Информациони систем)

- (1) Федерално министарство управља информационим системом у шумарству којим се осигуравају све неопходне информације о стању и промјенама шумског фонда за потребе планирања, праћења стања и извјештавања.
- (2) Кантонална министарства и корисници шума дужни су достављати информације из става (1) овог члана.
- (3) Федерални министар доноси правилник о облику и садржају, начину управљања, одржавања и кориштења информационог система, као и начину уноса информација и извјештаја.

Д. Односи код кориштења шума

Члан 58.
(Права трећих лица)

- (1) Права трећих лица на државну шуму поштују се ако су уписана у земљишне књиге.
- (2) Права трећих лица могу престати уз одговарајућу новчану накнаду, након захтјева власника шуме.
- (3) Забрањено је утврђивати нова или ширити постојећа права трећих лица на државну шуму, осим ако је то у складу са одредбама овог Закона.

Члан 59.
(Кориштење парцела трећих лица)

- (1) Приликом господарења шумом, власник или корисник шуме треба водити дужну пажњу о сусједним парцелама.
- (2) Власник приватне шуме, односно корисник шуме и шумског земљишта, дозволиће привремени пријевоз или смјештај шумских производа са сусједних парцела на свом земљишту ако то није могуће извршити на други начин или ако би други начин био несразмјерно скупљи.
- (3) Корисник принудног пута или смјештаја производа дужан је да власнику приватне шуме односно кориснику земљишта плати накнаду за то кориштење. Накнада за кориштење утврђује се споразумно, у супротном путем надлежног суда.
- (4) Ако је због изградње шумске транспортне инфраструктуре неопходно користити парцеле трећих лица извршит ће се експропријација таквих парцела у складу са Законом о експропријацији („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 70/07, 36/10 и 25/12). Од других власника шуме и осталих правних или физичких лица која имају користи од овакве инфраструктуре, може се захтијевати да учествују у трошковима изградње и одржавања у складу са користима које ће имати од тога.

VI. ПРОМЈЕНА НАМЈЕНЕ И КОРИШТЕЊЕ ШУМА У ДРУГЕ СВРХЕ

A. Промјена намјене шумског земљишта и градња у шуми

Члан 60.
(Издвајање из шумско привредног подручја)

- (1) Влада Федерације БиХ може на приједлог Федералног министарства поједине дијелове државних шума издвојити из шумско привредног подручја ради њиховог кориштења за потребе Оружаних снага Босне и Херцеговине и полицијских структура.
- (2) Шуме из става (1) овог члана, у складу са одредбама члана 30. став (1) тачка б. Влада Федерације БиХ проглашава шумама посебне намјене.

Члан 61.
(Крчење шуме)

- (1) Крчење шуме односно промјена намјене шумског земљишта је забрањено.
- (2) Крчење шуме, односно промјена намјене шумског земљишта, може се дозволити само ако се ради о изградњи објеката планираних важећим планом просторног уређења.

- (3) Федерално министарство, на основу претходне сагласности кантоналног министарства, доноси рјешење којим се дозвољава промјена намјене шумског земљишта у складу са ст. (2) и (14) овог члана.
- (4) Захтјев за крчење шума односно превођење шумског земљишта другој намјени може поднијети власник земљишта или концесионар.
- (5) Захтјев за крчење, односно промјену намјене шумског земљишта, подноси се кантоналном министарству и садржи сљедећу документацију:
 - а) извадак из важећег плана просторног уређења;
 - б) извадак из земљишне књиге и копију катастарског плана;
 - ц) концесиони уговор ако се ради о концесији;
 - д) околишну сагласност у складу са прописима о заштити околиша;
 - е) сагласност органа надлежног за заштиту историјског и природног наслеђења;
 - ф) одговарајући водни акт за градњу планираног објекта издат од надлежног органа за воде.
- (6) Одредбе овог Закона и подзаконских прописа донесених на основу њега, а који се тичу заштите шума, примјењују се и за шуме за које је издата дозвола за крчење ако нису искрчене.
- (7) Ако се у року од двије године од дана достављања дозволе из става 2. овог члана искрчено земљиште не приведе намјени ради које је крчење извршено, корисник искрченог земљишта дужан је о свом трошку извршити његово пошумљавање.
- (8) Ако је крчење извршено без рјешења из става (3) овог члана, особа која је крчење извршила дужна је пошумити то земљиште.
- (9) Дозвола за крчење шуме односно промјену намјене шумског земљишта важи двије године од дана њеног доношења.
- (10) Подносилац захтјева за промјену намјене шумског земљишта односно крчење шуме обавезан је платити накнаду чија вриједност се одређује у висини трошкова подизања и одржавања нових шума на површини која не може бити мања од површине којој се мијења намјена додајући томе тржишну вриједност дрвета која се добије сјечом, о чему се доноси посебан закључак. Накнада се уплаћује као намјенски приход Буџета Федерације БиХ у износу од 40%, намјенски приход буџета кантона у износу од 60%.
- (11) Висину накнаде из става (10) овог члана процјењује стручна комисија кантоналног министарства.
- (12) Трошкове поступка за издавање дозволе из овог члана сноси подносилац захтјева. Кориснику шума припада дрво које је потребно посјећи у поступку промјене намјене заземљишта.
- (13) Федерално министарство доноси рјешење из става (3) овог члана након достављања доказа о извршеној уплати накнаде из става 10. овог члана.
- (14) Изузетно од ст. (1), (2) и (4) овог члана, ради изградње спомен обилежја до максималне површине 50 м², захтјев за крчење шуме односно промјену намјене шумског земљишта може поднијети опћина на чијем подручју се планира градња, а уз захтјев се прилажу акти из става (5) тач. б), д), е) и ф) овог члана и урбанистичка дозвола за градњу објекта.

- (15) Против рјешења из става (3) овог члана није дозвољена жалба али се може покренути управни спор пред надлежним судом.

Члан 62.
(Градња у шуми)

- (1) У шуми и на шумском земљишту може се градити само шумска инфраструктура, објекти потребни за господарење шумама у складу са важећом шумско привредном основом и ловно узгојни и ловно технички објекти у складу са важећом ловно привредном основом.
- (2) Изузетно од става (1) овог члана, градња објеката предвиђених важећим планом просторног уређења може се дозволити тек након прибављања дозволе за промјену намјене земљишта из члана 61. овог Закона.
- (3) У изради плана просторног уређења из члана 20. став (1) и члана 21. Закона о просторном планирању и кориштењу земљишта на нивоу Федерације Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 2/06, 72/07, 32/08 и 4/10), обавезно учествују представници кантоналног министарства.
- (4) План просторног уређења из става (3) овог члана, а у вези члана 61. овог Закона, доноси се на основу прибављеног мишљења кантоналног министарства уколико се предвиђа захватање шумског земљишта површине мање од два хектара, односно Федералног министарства за површине веће од два хектара.
- (5) Прије издавања дозволе за градњу објеката предвиђених планом просторног уређења неопходно је прибавити дозволу за промјену намјене шумског земљишта из члана 61. овог Закона, осим за објекте из става (1) овог члана.
- (6) Имовинско-правни односи за објекте из става (2) овога члана рјешавају се у складу са одредбама Закона о експропријацији, а наплаћена средства су приход Буџета Федерације БиХ. Јединица локалне самоуправе ослобођена је плаћања накнаде у поступку експропријације за објекте комуналне и прометне инфраструктуре чији је она инвеститор.

Б. Закуп

Члан 63.
(Закуп шумског земљишта у државном власништву)

- (1) Давање државних шума и шумског земљишта у закуп је забрањено.
- (2) Изузев од одредби става (1) овог члана, Федерално министарство може поједина шумска земљишта уговором давати у закуп ради постављања објеката чија је градња предвиђена уговором о концесији, телекомуникацијских објеката, узгоја дивљачи и подизања вишегодишњих насада уколико се тиме не нарушавају функције шуме, уз претходно прибављену сагласност кантоналног

министарства и корисника шума да нема сметњи господарењу шумама.

- (3) Шумско земљиште које се даје у закуп може се користити само у складу са уговором о закупу и не може се давати у подзакуп.
- (4) Прије склапања уговора о закупу шумског земљишта потребно је прибавити мишљење Федералног правобранилаштва / Федералног правобранитељства.
- (5) Накнада која се остварује по основу уговора о закупу из става (2) овог члана уплаћује се на рачун јавних прихода Буџета Федерације.
- (6) Условe, намјену, цијену и начин давања шумског земљишта у државном власништву у закуп и заснивање права служности уредбом прописује Влада Федерације БиХ.

Ц. Служност

Члан 64.

(Право служности на државној шуми и шумском земљишту)

- (1) На шуми и шумском земљишту у државном власништву може се успоставити право служности у сврху изградње водовода, канализације, плинотова, електричних водова и водова који омогућавају пренос сигнала, као и служност пута.
- (2) Уговор којим се успоставља служност на шуми и шумском земљишту у државном власништву закључује се између корисника служности и Федералног министарства уз претходно прибављену сагласност кантоналног министарства и корисника шума да нема сметњи господарењу шумама.
- (3) Накнада која се остварује по основу заснивања права служности из става (1) овог члана уплаћује се на рачун јавних прихода Буџета Федерације БиХ.
- (4) Јединица локалне самоуправе је ослобођена плаћања накнаде из става (3) овог члана за објекте комуналне и прометне инфраструктуре чији је она инвеститор.

VII. ОРГАНИ УПРАВЕ

Члан 65.

(Послови Федералне управе за шумарство)

Федерална управа за шумарство у складу са одредбама овог Закона обавља и сљедеће послове:

- а) прибавља податке и води базу података о стању и развоју свих шума, укључујући инвентуру свих шума, утврђује и води евиденцију стања шума и шумског земљишта и евиденцију шумске инфраструктуре у државном и приватном власништву за Федерацију;
- б) израђује Шумарски програм Федерације, те планира, прати и анализира његову реализацију;

- ц) припрема и прати провођење континуиране инвентуре шума на великим површинама;
- д) додјељује шумскопривредну основу на реализацију кориснику шума и води евиденцију њеног важења;
- е) обезбјеђује надзор над израдом шумскопривредне основе за државне шуме;
- ф) израђује програме потицаја за шумарство и ловство који се финансирају из Буџета Федерације БиХ;
- г) прати извршење уговорних обавеза који се односе на државне шуме;
- х) прати здравствено стање шума и прати стање и степен оштећености шума;
- и) координира израду програма заштите шума и годишњих планова протупожарне заштите и води базе података;
- ј) израђује подлоге за програме развоја шумарства и осигурава податке за потребе просторних планова уз примјену техничких норматива из области шумарства;
- к) прати економско стање шумарства на основу података добивених од стране корисника шума и кантоналних министарстава и о томе редовно подноси извјештај Влади Федерације БиХ са извјештајем о транспарентном начину продаје шумских дрвних сортимената и њиховим цијенама;
- л) израђује годишњи извјештај о стању шума и стању у области шумарства и доставља га Влади Федерације БиХ;
- м) упознаје јавност о стању шума и развоју шумарства и издаје пригодне стручно-популарне публикације о стању шума и њиховом значају;
- н) координира и судјелује у изради плана и програма на успостављању, развоју и повезивању информационог система шумарства на нивоу Федерације и БиХ и администрира централну базу података;
- о) подржава и промовише научно истраживачку дјелатност и пријенос знања из области шумарства;
- п) организује савјетовања и пружа стручну помоћ кантоналним управама и корисницима шума;
- р) прати и примјењује међународне конвенције и стандарде из области шумарства;
- с) израђује и проводи стратегију борбе против корупције у сурадњи са кантоналним управама;
- т) обавља друге послове у складу са одредбама овога Закона, Закона о сјемени и садном материјалу и других прописа.

Члан 66.

(Послови кантоналне управе за шумарство)

- (1) Кантонална управа за шумарство у складу са одредбама овог Закона обавља и сљедеће послове:

- а) прикупља податке и води базу података о стању и развоју свих шума и води евиденцију стања шума и шумског земљишта на подручју кантона и доставља их Федералној управи;
- б) припрема кантонални шумскоразвојни план и подноси га влади кантона;
- ц) расписује јавни позив и проводи поступак за израду шумскопривредне основе за приватне шуме и води евиденцију њеног важења;
- д) обезбјеђује надзор над израдом шумскопривредне основе за приватне шуме;
- е) прати реализацију шумскопривредних основа за државне и приватне шуме путем годишњих планова реализације;
- ф) прати здравствено стање шума и прати стање и степен оштећености шума и о томе обавјештава Федералну управу;
- г) прати извршење уговорних обавеза који се односе на државне шуме;
- х) прати реализацију програма заштите шума;
- и) обавјештава и доставља податке о шумским пожарима Федералној управи и цивилној заштити;
- ј) усаглашава шумскопривредне основе са просторним плановима, плановима управљања водама и плановима управљања поплавним ризиком, ловнопривредним основама, евиденцијама које се воде у заводу за заштиту културно историјског и природног наслеђења и федералним програмом управљања минералним сировинама и плановима управљања с појединим минералним сировинама;
- к) прати и анализира економско стање у области шумарства на подручју кантона и податке са извјештајем о транспарентном начину продаје шумских дрвних сортимената и њиховим цијенама и доставља их Федералној управи;
- л) припрема и израђује програме из области шумарства и ловства који се финансирају или суфинансирају из намјенских средстава буџета кантона;
- м) припрема и даје мишљење за проглашење заштитних и шума са посебном намјеном на начин прописан овим законом;
- н) доноси основни цјеновник шумских производа који служи као основица за обрачун накнаде за обављање стручних послова у приватним шумама, накнаде за кориштење државних шума и служи као почетни цјеновник за транспарентан начин продаје шумских дрвних производа;
- о) организује савјетовања и пружа стручну помоћ кориснику и власницима приватних шума;
- п) израђује планове за изградњу и одржавање шумских цеста и заштиту изворишта и водотока унутар шумских ресурса који се финансирају из буџета кантона, уз сагласност надлежног органа за послове вода;
- р) упознаје јавност са стањем шума и издаје одговарајуће стручно-популарне публикације о стању шума и њиховом значају;
- с) обавља и друге послове и задатке који произлазе из овога Закона, Закона о сјемени и садном материјалу и других прописа.

- (2) Кантонална управа дужна је на захтјев Федералне управе доставити све тражене податке који се односе на шуме и шумско земљиште на подручју кантона.

Члан 67.
(Непосредна заштита и чување шума)

- (1) Корисник шума је дужан обезбједити заштиту државних шума и шумског земљишта – чување шума од шумских пожара и других елементарних непогода, биљних болести и штеточина, бесправног присвајања и кориштења, као и других противзаконитих радњи, путем организоване чуварске службе.
- (2) Корисник шума дужан је накнадити штету која је настала незаконитом сјечом на подручју које му је дато на господарење, без обзира на починиоца бесправне сјече и количину посјечене дрвне масе.
- (3) Рјешење о накнади штете из става (2) овог члана доноси шумарски инспектор у складу са одштетним цјеновником из члана 27. став (12) овог закона, а штета се уплаћује на намјенски рачун Буџета Федерације БИХ.
- (4) Чуварска служба из става (1) овог члана формира се унутар корисника шума по одређеним чуварским реонима. Чуварску службу обављају чувари шума које за то овласти корисник шума.
- (5) Чувари шуме могу бити лица која су завршила средњу шумарску школу III или IV степен, која испуњавају услове за ношење оружја и друге услове за обављање јавне службе.
- (6) Чувари шума су овлаштене службене особе.
- (7) Чувари шума службу обављају у униформи, морају бити наоружани и морају посједовати документ – легитимацију чувара шума којим потврђују статус чувара шума. Легитимацију имају и друга стручна лица која имају овлаштење за послове заштите шума.
- (8) Дужности чувара шума су да:
- а) чува шуму од шумских пожара на начин како је утврђено овим законом и плановима заштите шума од пожара;
 - б) чува државну шуму и шумска земљишта од бесправног заузимања и кориштења, од бесправних сјеча, спрјечава бесправну изградњу у шуми и на шумским земљиштима;
 - ц) евидентира незаконито посјечена стабла у прописане обрасце, обројчава их и жигоше шумским чекићем шумске штете;
 - д) прати појаве и кретање биљних болести и штеточина и штете нанесене шуми од дивљачи;
 - е) прати стање дивљачи;
 - ф) прати одржавање шумског реда;
 - г) спрјечава незаконито покретање дрвета из шуме, убирање и сакупљање недрвних производа и стављање истих у промет;
 - х) зауставља пријевозна средства и прегледа пратећу документацију за пријевоз шумских сортимената;
 - и) контролише поријекло дрвета у погонима за прераду дрвета и на свим другим мјестима гдје се дрво складишти;
 - ј) прегледа сав транспорт на шумским путевима;
 - к) спрјечава истресање, депоновање и одлагање смећа и другог отпада у шуму и уништавање граничних знакова;

- л) сачињава записник о противправној радњи са неопходним подацима о извршеној радњи, извршиоцима и висини штете;
 - м) легитимише сва лица затечена у вршењу прекршајних радњи по овом закону и кривичних дјела која се односе на шуме или за која постоји основана сумња да су извршила таква дјела, ако се не може утврдити идентитет тих лица на други начин;
 - н) предузима мјере да би се сачували трагови кривичног дјела, предмети на којима је или помоћу којих је учињено кривично дјело и други докази о њима и
 - о) обавјештава непосредног руководиоца, полицијску управу и надлежну шумарску инспекцију о свим запаженим неправилностима.
- (9) За све бесправне активности у складу са својим дужностима из става (8) овог члана, чувар шума обавезан без одлагања сачинити записник о противправној радњи са неопходним подацима ради подношења прекршајног налога, односно захтјева, путем корисника шума надлежном суду за покретање прекршајног поступка или писане пријаве надлежном тужилаштву за бесправну активност која има обиљежје кривичног дјела.
- (10) Свако лице је дужно да на захтјев чувара шума покаже личне исправе којим се утврђују његов идентитет и исправе за дрво и остале шумске производе у превозу или ускладиштене, као и да на захтјев чувара шума дрво или недрвне производе стављене у промет у супротности са чланом 27. овог Закона остави на лицу мјеста или превезе на одређену локацију ради складиштења истих.
- (11) Федерални министар доноси правилник о начину извршавања задатака, облику и садржају легитимације чувара шума, изгледу униформе и опћим критеријима за утврђивање чуварских реона.

VIII. ФИНАНСИРАЊЕ

Члан 68. (Намјенска средства)

- (1) Ради остваривања општег интереса и дугорочних циљева заснованих на принципима одрживог господарења шумама утврђених Шумарским програмом Федерације, кантоналним шумско-развојним плановима и шумско привредним основама обезбјеђују се финансијска средства за заштиту, унапређење и подизање нових шума и за рурални развој.
- (2) Средства из става (1) овог члана обезбјеђују се из:
- а) накнада за надзор над изградом шумскопривредних основа из члана 11. став (8) овог Закона;
 - б) накнада за обављање стручних послова у приватним шумама из члана 52. став (7) овог Закона;
 - с) накнада за кориштење државних шума из члана 55. овог Закона;
 - д) накнада у поступку промјене намјене шума и шумског земљишта из члана 61. став (10) овог Закона;
 - е) накнада за општекорисне функције шума из члана 70. овог Закона
 - ф) осталих извора у складу са овим законом и других извора.

- (3) Федерални министар по претходно прибављеном мишљењу федералног министра финансија/финанција доноси упутство о начину обрачунавања, роковима и поступку плаћања накнада за заштиту, унапређење и подизање нових шума и за рурални развој из става (2) овог члана.
- (4) Уплата прихода из става (2) овог члана врши се у складу са Правилником о начину уплате јавних прихода буџета и ванбуџетских фондова на територији Федерације Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 35/13, 53/13, 63/13, 93/13, 103/13, 11/14, 19/14, 46/14, 60/14, 65/14, 105/14, 20/15, 44/15, 53/15, 73/15, 96/15 и 102/15).

Члан 69.

(Уплата накнаде за кориштење државних шума)

- (1) Накнада за кориштење државних шума из члана 55. овог Закона одређује се у износу од 8 % од прихода оствареног продајом шумских дрвних сортимената рачунајући цијену дрвета на пању у складу са цјеновником и прихода од продаје недрвних шумских производа и уплаћује се у слjedeћим износима:
- а) 1% као намјенски приход Федерације;
 - б) 1% као намјенски приход Кантона и
 - ц) 6% на рачун јединица локалне самоуправе на чијој територији се остварује приход.
- (2) Накнада из става (1) овог члана плаћа се до краја текућег мјесеца за претходни мјесец, а на основу издатих фактура/рачуна.
- (3) Изузетно од става (1) овог члана, на захтјев јединица локалне самоуправе, кантон може својим прописом одредити други износ накнаде из става (1) тч. ц) овог члана, а највише у износу од 12 % која се уплаћује јединицама локалне самоуправе на чијој територији се остварује приход.
- (4) Накнада из става (1) овог члана повећава се у складу са повећањем износа накнаде из става (1) тачка ц) овог члана.

Члан 70.

(Накнада за општекорисне функције шума)

- (1) Накнаду за општекорисне функције шума плаћају сва правна и физичка лица приликом регистрације моторног возила овисно о емисији угљичног диоксида (CO_2) које возило испушта по пређеном километру, и то:
- а) за возила емисије до 140 гр/км CO_2 , износ од 25,00 КМ;
 - б) за возила емисије од 141 гр/км CO_2 до 220 гр/км CO_2 , износ од 35,00 КМ;
 - ц) за возила емисије преко 220 гр/км CO_2 , износ од 45,00 КМ.
- (2) Накнада из става (1) овог члана обрачунава се и уплаћује приликом регистрације моторног возила.
- (3) Накнада из става (1) овог члана уплаћује се у слjedeћим износима:

- а) 40,0 % на намјенски рачун Буџета Федерације БиХ;
 - б) 60,0 % на намјенски рачун буџета кантона на чијем подручју се моторно возило региструје.
- (4) Регистрација моторног возила се не може извршити уколико није плаћена накнада из став (1) овог члана.

Члан 71.

(Кориштење намјенских средстава Федерације)

- (1) Из намјенских средстава Буџета Федерације БиХ прикупљених по основу члана 68. став (2) овог Закона финансира и/или суфинансира се:
- а) израда и ревизија Шумарског програма Федерације;
 - б) континуиране инвентуре шума на великим површинама;
 - ц) надзор над израдом шумско-привредних основа за државне шуме;
 - д) биолошка репродукција државних и приватних шума у обиму већем од оног који је предвиђен шумско привредном основом;
 - е) обнова државних и приватних шума од посљедица елементарних непогода, пренамножења инсеката, биљних болести, пожара и слично;
 - ф) унапређење производње шумског репродукционог материјала;
 - г) очување и унапређење генофонда ријетких и угрожених врста шумског дрвећа;
 - х) очувања и унапређења биоразноликости шумске флоре и фауне;
 - и) послови господарења шумама на кршу;
 - ј) провођење процеса деминирања шума и шумског земљишта;
 - к) изградња, одржавање и унапређење шумске путне инфраструктуре у обиму већем од оног који је предвиђен шумско привредном основом;
 - л) суфинансирање техничких специјалистичких курсева;
 - м) научна истраживања и стручне анализе;
 - н) развој и унапређење јединственог информационог система у шумарству;
 - о) куповина шума и шумског земљишта;
 - п) друге намјене за унапређење шума и
 - р) за друге послове Федералног министарства прописане овим законом.
- (2) Федерални министар доноси правилник којим се утврђује поступак и критерији за додјелу намјенских средстава у области шумарства из Буџета Федерације БиХ.

Члан 72.

(Кориштење намјенских средстава кантона)

- (1) Из намјенских средстава буџета кантона прикупљених на основу члана 68. став (2) овога Закона, финансирају се сљедећи послови:
- а) израда и ревизија кантоналног шумскоразвојног плана;

- б) израда и надзор над израдом шумскопривредних основа за приватне шуме;
 - ц) биолошка репродукција шума у обиму већем од оног који је предвиђен шумскопривредном основом;
 - д) обнова шума од посљедица елементарних непогода, пренамножења инсекта, биљних болести, пожара и слично;
 - е) унапрјеђење производње шумског репродуктивног материјала;
 - ф) организовање техничких специјалистичких курсева;
 - г) очување и унапрјеђење биоразноликости шумских екосистема;
 - х) послови господарења шумама на кршу;
 - и) друге намјене за унапрјеђење шума.
- (2) Из намјенских средстава буџета кантона може се суфинансирати рад чуварске службе.
- (3) Кантонално министарство припрема програм подршки за шумарство на основу критерија за додјелу намјенских средстава кантона и доставља га влади кантона на одобравање и доношење. Приликом припреме програма кантонално министарство ће поштивати кантонални шумскоразвојни план и износ средстава утврђених буџетом кантона у текућој години за те намјене.
- (4) Кантонални министар доноси правилник којим се прописује поступак и критерији за додјелу намјенских средстава у области шумарства из буџета кантона.

Члан 73.

(Кориштење средстава јединица локалне самоуправе)

Јединица локалне самоуправе добивена средства по основу накнаде за кориштење државне шуме користи у складу са својим потребама.

IX. НАДЗОР НАД ПРОВОЂЕЊЕМ ОВОГ ЗАКОНА

Члан 74.

(Управни надзор)

- (1) Федерално министарство врши надзор над примјеном овог закона и прописа донесених на основу овог закона који су овим законом стављени у надлежност Федерације, као и управни надзор над обављањем послова одређених овим законом који представљају вршење јавних овлаштења.
- (2) У вршењу надзора над извршавањем послова у вршењу јавних овлаштења, из става (1) овог члана, Федерално министарство остварује непосредан увид и контролу у поступању, врши преглед аката и документације коју доносе институције и управне организације у вршењу јавних овлаштења, даје инструкције и смјернице за извршавање послова и тражи податке и обавјештења о извршавању послова у вршењу јавних овлаштења.
- (3) Федерално министарство по службеној дужности врши и управни надзор над кантоналним министарствима у дијелу извршења федералне политике у области очувања и заштите шума, планирања и

- управљања шумама и финансирања обнове и унапређења шума на територији Федерације.
- (4) Кантонална министарства врше управни надзор над провођењем овог закона и прописа донесених на основу овог закона који су овим законом стављени у надлежност кантона као и управни надзор над обављањем послова одређених овим законом који представљају вршење јавних овлаштења, а стављени су у надлежност кантона.
 - (5) Федерално министарство врши и посебан управни надзор који се врши на захтјев странака у жалбеном поступку путем својих овлаштења као другостепеног органа.

Члан 75. (Инспекцијски надзор)

- (1) Инспекцијски надзор у провођењу овог Закона и прописа донесених на основу овог Закона врше федерална шумарска инспекција и кантонална шумарска инспекција.
- (2) Инспекцијски надзор се врши у складу са Законом о организацији органа управе у Федерацији Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, број 35/05) и Законом о инспекцијама у Федерацији БиХ („Службене новине Федерације БиХ“, број 73/14) - (у даљњем тексту: Закон о инспекцијама).
- (3) Инспекцијски надзор над примјеном овог Закона непосредно обављају федерални и кантонални шумарски инспектори као државни службеници са посебним овлаштењима и одговорностима (у даљњем тексту: шумарска инспекција).

Члан 76. (Услови за именовање федералног и кантоналног шумарског инспектора)

За федералног шумарског инспектора и кантоналног шумарског инспектора може се именовати лице које:

- а) има високу стручну спрему шумарске струке, дипломирани инжењер шумарства са ВИИ 1. степеном ВСС, односно мастер шумарства који је стекао ово звање по Болоњском процесу образовања;
- б) има положен стручни испит предвиђен за државне службенике за рад у органима управе;
- ц) има положен стручни шумарски испит;
- д) има најмање три године радног стажа у струци.

Члан 77. (Овлаштења федералног шумарског инспектора)

- (1) Поред овлаштења и дужности одређених Законом о инспекцијама, шумарски инспектор је овлаштен и дужан да:

- а) прегледа шумско привредне основе, годишње планове господарења, шумско развојне планове и програме, изведбене пројекте, планове биолошке обнове шума и планове заштите шума, контролише њихово извршење, пословне књиге и осталу документацију;
- б) врши контролу уплате накнаде за израду шумско привредне основе из члана 11. став (8);
- ц) прегледа све радове који се обављају у шуми, објекте, уређаје, погоне за прераду дрвета, као и сва мјеста гдје се дрво сјече, смјешта, прерађује, извози из шуме или ставља у промет;
- д) прегледа дознаку стабала за сјечу;
- е) прегледа извршење свих радова који су предвиђени шумско привредном основом и годишњим планом реализације основе;
- ф) проводи мјере на заштити шума и шумских земљишта од противправног присвајања и кориштења и бесправне изградње објеката;
- г) врши надзор над провођењем мјера за заштиту шума и успостављања и одржавања шумског реда;
- х) врши надзор над провођењем прописа о производњи и промету шумског сјемена и шумског садног материјала;
- и) врши контролу класирања шумских дрвних сортимената у складу са стандардима;
- ј) врши надзор над провођењем поступака транспарентне продаје шумских дрвних сортимената поријеклом из државних шума;
- к) покреће и води инспекцијски надзор по службеној дужности као и по захтјеву свих правних и физичких лица и о утврђеном стању и предузетим мјерама писмено обавјештава подносиоца захтјева;
- л) упознаје јавност са утврђеним стањем шума и о предузетим мјерама на отклањању недостатака;
- м) надгледа примјену хемијских средстава у шуми и на шумском земљишту;
- н) врши надзор над провођењем и других мјера за заштиту шума и прописног успостављања и одржавања шумског реда и вршења непосредног чувања шума;
- о) сарађује са Федералним министарством, кантоналним министарством, инспекцијским органима из других области, правосудним органима и органима полиције.

(2) У обављању инспекцијских послова шумарски инспектор, поред надлежности утврђених прописом о инспекцијама у Федерацији Босне и Херцеговине, има право и обавезу да:

- а) привремено обустави сјечу и све друге радње које нису у складу са одредбама овог Закона, других прописа из области шумарства и одобреним планским документима за господарење шумама, до коначне одлуке надлежног органа;
- б) контролише и зауставља пријевозна средства и прегледа пратећу документацију за превоз шумских дрвних сортимената и недрвних шумских производа на шумским, локалним, регионалним и магистралним путевима;

- ц) привремено одузима незаконито посјечено дрво и дрво незаконито стављено у промет као и недрвне шумске производе без прописане документације;
 - д) нареди обуставу бесправне изградње на шумском земљишту и довођење земљишта у првобитно стање;
 - е) нареди напуштање бесправно заузетог државног шумског земљишта;
 - ф) нареди провођење мјера заштите од пожара;
 - г) нареди провођење мјера заштите на раду;
 - х) нареди обиљежавање заштитних шума и шума са посебном намјеном видљивим знаковима;
 - и) забрани употребу недозвољених хемијских средстава;
 - ј) нареди уклањање смећа и загађујућих твари из шуме и са шумског земљишта.
- (3) У обављању инспекцијских послова из става (1) овог члана шумарски инспектор, поред надлежности утврђених прописом о инспекцијама у Федерацији Босне и Херцеговине, има право и обавезу привремено забранити рад правном лицу до коначне одлуке надлежног органа ако:
- а) обавља радове у шуми у супротности са одредбама шумско привредне основе, годишњег плана господарења, годишњег плана реализације шумско привредне основе, шумско развојног плана и програма, изведбеног пројекта, планова биолошке обнове шума и планова заштите шума;
 - б) обавља и друге радове у шуми у супротности са одредбама овог Закона.
- (4) У хитним случајевима у којима би могла наступити штета по општи интерес, шумарски инспектор је овлаштен да на лицу мјеста рјешењем нареди обуставу рада и провођење мјера за спрјечавање штета.
- (5) Шумарски инспектор дужан је увијек када утврди да је учињено дјело које има обиљежје прекршаја прописаног овим законом поднијети прекршајни налог или захтјев надлежном суду за покретање прекршајног поступка.
- (6) Шумарски инспектор дужан је увијек када утврди да је учињено дјело које има обиљежје кривичног дјела чија су обиљежја прописана Кривичним законом („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 36/03, 37/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10, 42/11 и 59/14) поднијети писану пријаву надлежном тужилаштву.
- (7) Шумарски инспектор предузима и друге мјере и радње за које је овлаштен овим законом и другим прописима.

Члан 78.

(Овлаштења кантоналног шумарског инспектора)

- (1) Поред овлаштења и дужности одређених Законом о инспекцијама, шумарски инспектор је овлаштен и дужан да:
- а) прегледа шумско привредне основе, годишње планове реализације основе, шумско развојне планове и програме,

прегледа изведбене пројекте, планове биолошке обнове шума и планове заштите шума, контролише њихово извршење, пословне књиге и осталу документацију;

б) врши контролу уплате накнаде за израду шумско привредне основе из члана 11. став (8);

ц) прегледа дознаку стабала за сјечу;

д) прегледа све радове који се обављају у шуми, објекте, уређаје, погоне за прераду дрвета, као и сва мјеста гдје се дрво сјече, смјешта, прерађује, извози из шуме или ставља у промет на подручју кантона;

е) прегледа извршење свих радова који су предвиђени пројектима за извођење;

ф) прегледа како се проводи утврђивање здравственог стања шума и мјера за сузбијање биљних болести и штеточина;

г) прегледа планове заштите шума од пожара и провођење планираних мјера и нареди отклањање недостатака;

х) прегледа провођење мјера на заштити шума и шумских земљишта од противправног присвајања и кориштења и бесправне изградње објеката и одлагања смећа и загађујућих твари;

и) надгледа примјену хемијских средстава у шуми и на шумском земљишту;

ј) врши контролу класирања шумских дрвних сортимената у складу са стандардима;

к) врши надзор над провођењем поступака транспарентне продаје шумских дрвних сортимената поријеклом из државних шума;

л) врши надзор над провођењем и других мјера за заштиту шума и прописног успостављања и одржавања шумског реда и вршења непосредног чувања шума;

м) сарађује са Федералним министарством, кантоналним министарством, инспекцијским органима из других области, правосудним органима и органима полиције.

(2) У обављању инспекцијских послова шумарски инспектор, поред надлежности утврђених прописом о инспекцијама у Федерацији Босне и Херцеговине, има право и обавезу да:

а) привремено обустави сјечу и све друге радње које нису у складу са одредбама овог Закона, других прописа из области шумарства и одобреним планским документима за господарење шумама, до коначне одлуке надлежног органа;

б) контролише и зауставља пријевозна средства и прегледа пратећу документацију за превоз шумских дрвних сортимената и недрвних шумских производа на шумским, локалним, регионалним и магистралним путевима;

ц) привремено одузима незаконито посјечено дрво и дрво незаконито стављено у промет и недрвне шумске производе;

д) нареди обуставу бесправне изградње на шумском земљишту и довођење земљишта у првобитно стање;

е) нареди напуштање бесправно заузетог државног шумског земљишта;

- ф) нареди провођење мјера заштите од пожара;
 - г) нареди провођење мјера заштите на раду;
 - х) нареди обиљежавање заштитних шума и шума са посебном намјеном видљивим знаковима;
 - и) забрани употребу недозвољених хемијских средстава;
 - ј) нареди уклањање смећа и загађујућих твари из шуме и са шумског земљишта.
- (3) У обављању инспекцијских послова из става (1) овог члана шумарски инспектор, поред надлежности утврђених прописом о инспекцијама у Федерацији Босне и Херцеговине, има право и обавезу привремено забранити рад правном лицу до коначне одлуке надлежног органа ако:
- а) обавља радове у шуми у супротности са одредбама шумско привредне основе, годишњег плана господарења, годишњег плана реализације шумско привредне основе, шумско развојног плана и програма, изведбеног пројекта, планова биолошке обнове шума и планова заштите шума;
 - б) обавља и друге радове у шуми у супротности са одредбама овог Закона.
- (4) У хитним случајевима у којима би могла наступити штета по општи интерес, шумарски инспектор је овлаштен да на лицу мјеста рјешењем нареди обуставу рада и провођење мјера за спрјечавање штета.
- (5) Шумарски инспектор дужан је увијек када утврди да је учињено дјело које има обиљежје прекршаја прописаног овим законом поднијети прекршајни налог или захтјев надлежном суду за покретање прекршајног поступка.
- (6) Шумарски инспектор дужан је увијек када утврди да је учињено дјело које има обиљежје кривичног дјела чија су обиљежја прописана Кривичним законом („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 36/03, 37/03, 21/04, 69/04, 18/05 и 42/10) поднијети писану пријаву надлежном тужилаштву.
- (7) Шумарски инспектор предузима и друге мјере и радње за које је овлаштен овим законом и другим прописима.
- (8) Кантонални шумарски инспектори су, поред наведеног, дужни да на прописан начин достављају извјештаје и потребне податке федералном шумарском инспекторату.

Члан 79.

(План и програм рада шумарске инспекције)

- (1) Шумарска инспекција у складу са одредбама члана 28. Закона о инспекцијама доноси годишњи програм рада и мјесечни план рада обављања инспекцијских надзора.
- (2) При изради годишњег програма и плана, федерална шумарска инспекција дужна је тражити мишљење Федералног министарства, а кантонална шумарска инспекција мишљење кантоналног министарства.

- (3) Главни федерални шумарски инспектор подноси мјесечне и годишњи извјештај о извршеним инспекцијским прегледима и предузетим мјерама у области шумарства Федералном министарству.
- (4) Главни кантонални шумарски инспектор подноси мјесечне и годишњи извјештај кантоналном министарству везано за извршени инспекцијски надзор и предузетим мјерама из области шумарства.
- (5) Федерална шумарска инспекција у сарадњи са кантоналним шумарским инспекцијама једном годишње на основу својих налаза и прикупљених података саставља cjеловит извјештај о стању шума и стању у области шумарства. Овако припремљен извјештај доставља се Федералном министарству и о истом информише јавност.

Члан 80. (Провођење инспекцијског надзора)

- (1) Шумарски инспектор у обављању послова инспекцијског надзора о утврђеним чињеницама сачињава записник.
- (2) Ако шумарски инспектор приликом вршења инспекцијског надзора установи да овај закон и подзаконски пропис донесен на основу њега нису примјењени или да су неправилно примјењени поступиће у складу са одредбама Закона о управном поступку („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 2/98 и 48/99), Закона о инспекцијама или другог закона који прописују изрицање одговарајуће управне мјере и одредити рок за њено извршење.
- (3) Против рјешења федералног шумарског инспектора може се изјавити жалба Федералном министарству у року осам дана од пријема рјешења.
- (4) Жалба на рјешење федералног шумарског инспектора не одлаже извршење рјешења осим у хитним случајевима ако би извршењем рјешења били угрожени животи и здравље људи односно ако би наступила знатна материјална штета.
- (5) Рјешење по жалби из става (3) овог члана је коначно и против њега није допуштена жалба, али се може покренути управни спор код кантоналног суда према сједишту првостепеног органа.
- (6) Против рјешења кантоналног шумарског инспектора може се изјавити жалба Федералној управи за инспекцијске послове у року од осам дана од дана пријема рјешења.
- (7) Жалба на рјешење кантоналног шумарског инспектора не одлаже извршење рјешења осим у хитним случајевима ако би извршењем рјешења били угрожени животи и здравље људи односно ако би наступила знатна материјална штета.
- (8) Рјешење по жалби из става (6) овог члана је коначно и против њега није допуштена жалба, али се може покренути управни спор код кантоналног суда према сједишту првостепеног органа.

Члан 81. (Одгода извршења обавеза)

Главни федерални шумарски инспектор може уз образложење жалиоца, одложити извршење наложених мјера, ако жалилац учини вјероватним да би

услијед извршења тих мјера били угрожени животи и здравље људи, наступила знатна материјална штета на шуми и шумском земљишту и других добара која се на други начин не може отклонити, а одлагање се не противи општем интересу.

Члан 82.
(Исказница шумарског инспектора)

Шумарски инспектор има службену исказницу и значку којом доказује своје својство, идентитет и овлаштења предвиђена законом.

Х. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 83.

- (1) Новчаном казном од 20.000 КМ казнит ће се корисник шума или друго правно лице ако:
1. господари шумама без шумскопривредне основе, одобреног годишњег плана реализације шумско привредне основе и пројекта за извођење (члан 10. став 1.);
 2. прекорачи укупан обим сјеча предвиђен шумскопривредном основом по врстама дрвећа и газдинским класама или за једну годину посијече више од просјечне годишње количине планиране сјече у оквиру шумскопривредног подручја у високим шумама са природном обновом (члан 10. став 4.);
 3. у прописаном року не издвоји накнаду за финансирање надзора над израдом шумскопривредних основа за државне шуме (члан 11. ст. 8. и 9.);
 4. уколико не изврши годишњи план реализације шумско привредне основе (члан 13. став 1);
 5. уколико не изврши допуну годишњег плана (члан 13. став 8.)
 6. изради и проводи пројекат за извођење супротно одредбама члана 14. ст. 1. и 2.;
 7. не донесе пројекат за извођење и не одреди лице за реализацију пројекта (члан 14. ст. 5. и 8.);
 8. врши сјечу шуме супротно одредбама члана 16. став 1.;
 9. не обавља послове биолошке обнове шума (члан 17.);
 10. обавља или омогући обављање послова у шумарству без прибављене сагласности кантоналног министарства и уписа у Регистар извођача радова за обављање послова у шумарству за подручје Федерације Босне и Херцеговине (члан 19. став 3.);
 11. не изради планове заштите шума од пожара (члан 35. став 6.);
 12. у шуми врши употребу хемијских средстава супротно одредбама члана 36. ст. 1. и 3.;
 13. не уклони отпад и смеће из државних шума (члан 36. став 5);
 14. врши или дозволи искориштавање недрвних шумских производа супротно одредбама члана 39. ст. 1. и 3.;

15. изгради шумски пут супротно одредбама члана 42. став 4.;
 16. врши продају шумских дрвних сортимената супротно одредбама члана 53. став 9.;
 17. ако пренесе на трећа лица права која проистичу по основу уговора (члан 53. став 11.);
 18. не достави тражене податке Федералном и кантоналном министарству (члан 53. став 12.);
 19. не плаћа накнаду за кориштење шума (члан 55.);
 20. не изради и у предвиђеном року не достави евиденцију стања шума (члан 56. став 1.);
 21. ако утврди нова или шири постојећа права трећих лица на државну шуму (члан 58. став 3);
 22. изврши крчење шуме односно промјену намјене шумског земљишта без прибављене дозволе (члан 61. ст. 1. и 3.);
 23. у шуми или на шумском земљишту подигне или дозволи подизање објеката супротно одредбама члана 62. став 2.;
 24. не формира чуварску службу и/или не врши заштиту шума (члан 67. став 4).
- (2) За прекршај из става 1. овог члана казнит ће се новчаном казном у износу од 5.000 КМ и одговорно лице у правном лицу.
- (3) За прекршај из става 1. тч. 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 21. и 24. овог члана одговорном лицу у правном лицу изрећи ће се и заштитна мјера забране обављања позива и дужности у органима привредних друштава која су регистрована за обављање дјелатности шумарства, као и обављање руководних послова у тим друштвима.

Члан 84.

- (1) Новчаном казном од 15.000 КМ казнит ће се за прекршај корисник шума или друго правно лице ако:
1. овласти особе за дознаку шуме које не испуњавају услове из члана 15. ст. 3. и 8.
 2. врши дознаку и сјечу стабала у дијеловима шуме за које имовинско-правни односи нису ријешени и границе утврђене и на терену видно и на прописан начин обиљежене (члан 15. став 4.)
 3. не санира штету на шумском земљишту насталу приликом сјече (члан 16. став 2.);
 4. врши голу сјечу (члан 21. став 1.);
 5. не изврши санитарне сјече и радње из члана 25. ст. 1. и 3.;
 6. не води прописану евиденцију и ставља у промет шумске дрвне сортименте у супротности са правилником из члана 27. став 10.;
 7. ложи или дозволи ложење ватре супротно одредбама члана 35. став 1.;
 8. не обезбиједи дежурну чуварску службу (члан 35. став 4.);
 9. одлаже отпад, смеће и загађујуће твари у шуми (члан 36. став 4.);
 10. не прати здравствено стање шума (члан 38. став 1.);

11. врши или дозволи узгој дивљачи у шуми супротно одредбама члана 40. став 1.;
 12. изгради шумску инфраструктуру супротно одредбама члана 42. став 3.;
 13. врши промет шума и шумског земљишта супротно одредбама члана 50. став 1.;
 14. не поступи по рјешењу шумарског инспектора (члан 80. став 2.);
 15. ако не усклади пословање са одредбама овог Закона (члан. 91.)
- (2) За прекршај из става 1. овог члана казнит ће новчаном казном у износу од 4.000 КМ и одговорно лице у правном лицу.

Члан 85.

- (1) Новчаном казном у износу од 12.000 КМ казнит ће се за прекршај корисник шуме или друго правно лице ако:
1. посијече (или дозволи) или присвоји (или дозволи) супротно одредбама овог закона бруто дрвну масу до 2 м³;
 2. не достави годишњи план реализације (члан 13. став 3.);
 3. врши радове без сагласности кантоналног министарства (члан 13. став 4.);
 4. у року од двије године не изврши радове предвиђене пројектом за извођење и не води регистар пројеката (члан 14. ст. 3. и 10.);
 5. не изврши технички пријем радова и остале обавезе у складу са одредбама члана 18.;
 6. не обезбиједи мјере заштите у складу са одредбама члана 19. став 1.;
 7. не изврши пошумљавање сјечина у року од двије године и не учрпа на карти и обиљежи на терену површине за природну обнову (члан 22. ст. 1. и 3.);
 8. не изради план у складу са чланом 26. став 1.;
 9. покреће дрво, дијелове стабала и гране или ставља у промет дрво које није прописно жигосано и снабђевено прописно попуњеним отпремним исказом (члан 27. став 1.);
 10. ставља у промет недрвне шумске производе без одобрења (члан 27. став 3.);
 11. врши недозвољене радње наведене у одредбама члана 27. став 5.;
 12. у периоду вегетације од 01. априла до 01. новембра, дрво четинара и бријеста ускладиштава и ставља у промет супротно члану 27. ст. 8. и 9;
 13. не господари заштитним шумама и шумама са посебном намјеном сходно акту о проглашењу и програмом господарења и не обиљежи заштитне шуме и шуме са посебном намјеном видљивим знаковима (члан 28. ст. 4. и 9.);
 14. врши или дозволи пашу, жирење, брст, кресање лисника, не одреди и не обиљежи путеве за прогон стоке (члан 37. ст. 1. и 3.);
 15. врши или дозволи сјечу угрожених врста супротно одредбама члана 41. ст. 1. и 2.;

16. одобри кориштење шумских путева супротно одредбама члана 43. став 2.;
17. почини или дозволи неовлаштено заузимање шума или шумског земљишта (члан 49.)
18. не обиљежи границе државних шума и не одржава граничне знакове (члан 51. став 4);
19. не води или непрописно води евиденције о извршеним радовима и проведеним мјерама предвиђеним кантоналним шумско-развојним планом, шумско привредном основом и пројектом за извођење, не евидентира их у предвиђеном року и не достави их кантоналном министарству у прописаном року (члан 52. став 8.);
20. не води или непрописно води евиденције о извршеним радовима и проведеним мјерама предвиђеним кантоналним шумско-развојним планом, шумско привредном основом, годишњим планом господарења и пројектима за извођење и не евидентира их у предвиђеном року (члан 54. став 4.);
21. у року од двије године земљиште не приведе намјени ради које је крчење извршено или не изврши његово пошумљавање (члан 61. став 7.).

(2) За прекршај из става 1. овог члана казнит ће се новчаном казном у висини од 3.000 КМ и одговорно лице у правном лицу.

Члан 86.

Новчаном казном у износу од 1.000 КМ казнит ће се за прекршај физичко лице ако:

1. посијече (или дозволи) или присвоји (или дозволи) супротно одредбама овог закона бруто дрвну масу до 2 м³;
2. врши шумско - узгојне радове и сјечу шуме супротно одредбама члана 14. став 7.;
3. врши сјечу без претходно издатог рјешења и дознаке (члан 15. став 5.);
4. врши сјечу шуме супротно одредбама члана 16. став 1.;
5. не санира штету на шумском земљишту насталу приликом сјече (члан 16. став 2.);
6. не изврши пошумљавање сјечина у року од двије године и не обиљежи на терену површине за природну обнову (члан 22. ст. 1. и 3.);
7. не изврши санитарну сјечу и не успостави и одржава шумски ред (члан 25. ст. 1. и 3. тачка д.);
8. отпрема из шуме или ставља у промет дрво без жигосања и отпремног исказа (члан 27. став 1.);
9. ставља у промет недрвне шумске производе без одобрења (члан 27. став 3.);
10. врши сјечу без дознаке и на узурпираној државној шуми (члан 27. став 5.);

11. не господари заштитним шумама и шумама са посебном намјеном сходно акту о проглашењу и програмом господарења (члан 28. ст. 1., 4);
12. ложи ватру супротно одредбама члана 35. став 1.;
13. у шуми врши употребу хемијских средстава супротно одредбама члана 36. ст. 1. и 3.;
14. у шуми одлаже смеће и загађујуће твари (члан 36. став 4.);
15. не уклони отпад и смеће из шуме у његовом власништву (члан 36. став 5);
16. пушта стоку на пашу, жирење и на појила без надзора чувара стоке и мимо утврђених путева (члан 37. ст. 2. и 3.);
17. врши или дозволи сјечу угрожених врста супротно одредбама члана 41. ст. 1. и 2.;
18. врши кретање моторним возилима у шумама и на шумским земљиштима супротно одредбама члана 43.;
19. у шумама врши радње супротно одредбама члана 44. став 2.;
20. почини неовлаштено заузимање шума или шумског земљишта (члан 49.);
21. наноси штету сусједним парцелама (члан 59. став 1.);
22. изврши крчење шуме односно промјену намјене шумског земљишта без прибављене дозволе (члан 61. ст. 1. и 3.);
23. врши изградњу зграда и других објеката супротно одредбама члана 62. ст. 1. и 5.;
24. на захтјев чувара шума не покаже личне исправе или исправе за шумске производе (члан 67. став 10.);
25. не поступи по рјешењу шумарског инспектора (члан 80. став 2.)

XI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 87.

Влада Федерације БиХ ће у року од 90 од дана ступања на снагу овог Закона донијети уредбу из члана 53. став (8) овог закона.

Члан 88.

Обавезује се Федерално министарство да у року од двије године од дана ступања на снагу овог Закона, изради стручне елаборате за формирање шумско привредних подручја у складу са одредбама члана 9. став (5) овог Закона.

Члан 89.

- (1) Кантонално министарство дужно је израдити кантонални шумско-развојни план у року од једне године од дана доношења Шумарског програма Федерације.

- (2) За шумско привредне основе израђене прије ступања на снагу овог Закона обим биолошке обнове шума се односи на радове у оквиру биолошке репродукције шума.

Члан 90.

Кантонална министарства дужна су у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог Закона доставити Федералном министарству документе о проглашењу шума са посебним режимом господарења.

Члан 91.

Корисници шума дужни су у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог Закона ускладити пословање са одредбама овог Закона.

Члан 92.

- (1) Корисници шума дужни су закључити понуђени уговор о преносу послова господарења државним шумама из члана 53. овог закона најкасније у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона, а уколико у наведеном року не закључе овај уговор губе право на господарење државним шумама.
- (2) Са привредним друштвом које је у складу са одредбама Закона о шумама („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 20/02, 29/03 и 37/04) имало закључен уговор о преносу послова господарења државним шумама, а након ступања на снагу овог закона се не налази у већинском државном власништву, неће се закључити уговор из члана 53. овог закона.

Члан 93.

До доношења уредбе Владе Федерације БиХ из члана 53. став (8) о начину продаје шумских дрвних сортимената поријеклом из државних шума на територији Федерације Босне и Херцеговине примјењиват ће се Одлука Владе Федерације БиХ о начину продаје шумских дрвних сортимената поријеклом из државних шума на територији Федерације Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 52/09 и 25/10)

Члан 94.

- (1) У року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона, запосленици који су били запослени у кантоналним управама за шумарство на пословима непосредне заштите шума преузимају се и распоређују од стране шумскопривредних друштава, без јавног позива, а у складу са стручном спремом и радним искуством.

- (2) Влада кантона доноси одлуку о преносу имовине у власништву кантона која је служила за обављање послова непосредне заштите шума шумскопривредном друштву.

Члан 95.

- (1) Федерални министар ће у року од годину дана од дана ступања на снагу овог Закона донијети сљедеће подзаконске акте:
- 1) Правилник којим се прописује начин израде, садржај и поступак одобрења и ревизије шумско привредних основа за државне и приватне шуме из члана 12. став (3) овог Закона;
 - 2) Правилник којим се прописује начин дознаке стабала за сјечу и обиљежавања површина за сјечу из члана 15. став (9) овог Закона;
 - 3) Правилник којим се прописују услови за обављање послова у шумарству и садржају и начину вођења Регистра извођача радова из члана 19. став (4) овог Закона;
 - 4) Правилник о условима и начину полагања стручног шумарског испита из члана 20. став (4) овог Закона;
 - 5) Правилник којим се прописује обим мјера за успостављање и одржавање шумског реда и начин њиховог провођења из члана 25. став (8) овог Закона;
 - 6) Одштетни ценовник из члана 27. став (12) овог Закона;
 - 7) Правилник којим се прописује садржај планова за заштиту од пожара, начин прикупљања података, вођење регистра шумских пожара, услове кориштења података и изглед обрасца на којем се извјештава о шумским пожарима из члана 35. став (10) овог Закона;
 - 8) Правилник којим се прописују услови под којим се врши пашарење из члана 37. став (5) овог Закона;
 - 9) Правилник којим се одређује начин праћења здравственог стања шума из члана 38. став (3) овог Закона;
 - 10) Правилник којим се прописују услови за узгој, искориштавање, сакупљање и промет недрвних шумских производа из члана 39. став (8) овог Закона;
 - 11) Правилник о условима и поступку за замјену шума и шумског земљишта у државном власништву за шуму и шумско земљиште у приватном власништву из члана 50. став (7) овог Закона;
 - 12) Правилник о начину обиљежавања граница државних шума, као и врсти и постављању граничних знакова из члана 51. став (5) овог Закона;
 - 13) Правилник којим се прописује начин и облик вођења регистра евиденција за приватне шуме из члана 52. став (10) овог Закона;
 - 14) Правилник о начину и облику вођења регистра евиденција за државне шуме из члана 54. став (5) овог Закона;
 - 15) Упутство о начину утврђивања цијене дрвета на пању из члана 55. став (5) овог Закона;
 - 16) Правилник којим се прописује начин вођења евиденције стања шума за државне и приватне шуме из члана 56. став (3) овог Закона;

- 17) Правилник о облику и садржају, начину управљања, одржавања и кориштења информационог система, као и начину уноса информација и извјештаја из члана 57. став (3);
- 18) Правилник о начину извршавања задатака, облику и садржају легитимације чувара шума, изгледу униформе и опћим критеријима за утврђивање чуварских реона из члана 67. став (11) овог Закона;
- 19) Правилник којим се утврђује поступак и критерији за додјелу намјенских средстава у области шумарства из Буџета Федерације БиХ из члана 71. став (2) овог Закона.
- (2) Федерални министар ће по претходно прибављеном мишљењу федералног министра трговине у року од годину дана од дана ступања на снагу овог Закона донијети правилник којим се прописује начин жигосања, обројчавања, премјеравања, садржај и начин издавања отпремног исказа за дрво, које потиче из државних и приватних шума са територије Федерације, као и начин вођења евиденција, обилгежавања и издавања документације за дрвне сортименте у унутрашњем промету, трговини између трећих лица као и промету дрвних сортимената из увоза из члана 27. став (10) овог Закона.
- (3) Федерални министар ће по претходно прибављеном мишљењу федералног министра околиша и туризма у року од годину дана од дана ступања на снагу овог Закона донијети правилник којим се прописује начин израде, садржај и поступак одобрења и ревизије програма господарења заштитним шумама и шумама посебне намјене из члана 28. став (11) овог Закона.
- (4) Федерални министар ће по претходно прибављеном мишљењу федералног министра финансија/финанција у року од годину дана од дана ступања на снагу овог Закона донијети упутство о начину обрачунавања, роковима и поступку плаћања накнада за заштиту, унапређење и подизање нових шума и за рурални развој из члана 68. став (3) овог Закона.

Члан 96.

- (1) Захтјеви који су запримљени, а нису ријешени до дана ступања на снагу овог Закона рјешити ће се у складу са одредбама овог Закона.
- (2) По жалбама у другостепеном управном поступку које нису ријешене до дана ступања на снагу овог Закона ријешити ће се у складу са одредбама овог Закона.

Члан 97.

- (1) Кантони могу донијети закон којим ће уредити област шумарства у дијелу којим су за то овлаштени одредбама овог закона и регулирати одређена питања која нису предмет овог закона.
- (2) У случају неусклађености другог прописа којима се уређује област шумарства са одредбама овог закона примјењиват ће се одредбе овог закона.

Члан 98.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеним новинама Федерације БиХ”.